

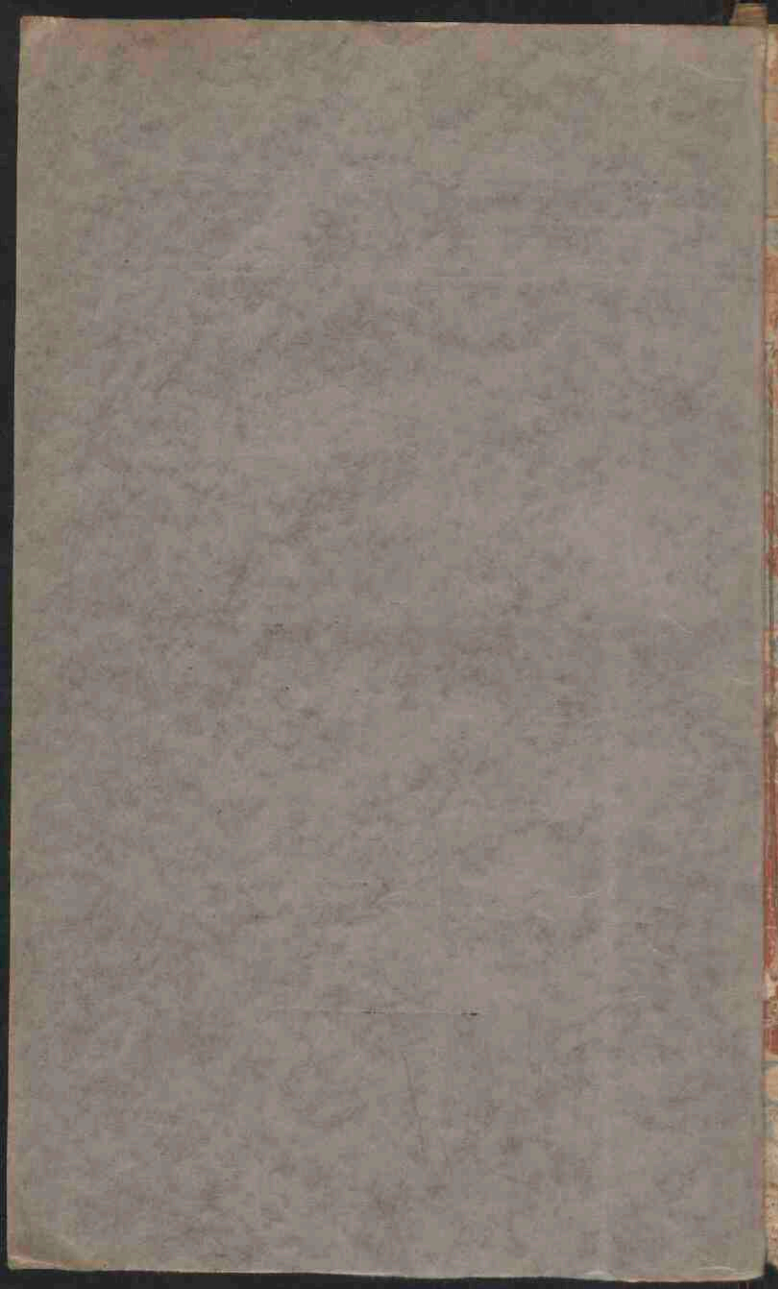
Arminius, beschermer der Duitsche vryheid : treurspel

<https://hdl.handle.net/1874/369849>

BIBLIOTHEEK DER RIJKSUNIVERSITEIT
TE UTRECHT

1929

Verzameling tooneel-
stukken uit de
nalatenschap van
Prof. Dr. J. te WINKEL
No. 642^B

Jelweil

N. 66

Arminius
von
J. Bernage

Alzbt 94
doos Bernagge
doos Bernagge

Handwritten text, possibly a signature or name, appearing as a series of dark, irregular strokes.

Small handwritten text or mark, possibly a date or number.

Handwritten text, possibly a signature or name, appearing as a series of dark, irregular strokes.

6426
A R M I N I U S,

B E S C H E R M E R

D E R

D U I T S C H E V R Y H E I D ;

T R E U R S P E L .

T e A M S T E L D A M ,

By I Z A A K D U I M , Boekdrukker en Boekverkooper,
bezuiden het Stadhuis. *Met Privilegie. 1735.*

45
BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT,
UTRECHT.

A R M I Y U S

MEMORANDUM

FOR THE RECORD

DATE

BY

FOR

TO

FROM

RE

DATE

BY

FOR

TO

FROM

RE

DATE

BY

Den Ed. HEERE

JAN HUYDEKOOPEL,

VAN MAARSEVEEN, J. U. D.

SECRETARIS DER STEDE

A M S T E R D A M.

MYN HEER,

Ik hoopte het geluk te hebben, omme, by het vieren van uw Ed. Huuwlyksfeest, dezen ARMINIUS aan uw Ed. en Mevrouw uw Ed. Beminde op te offeren; oordeelende, dien dapperen voorstander der aloude vaderlyke rechten, niet meer te kunnen verheerlyken, dan hem te laten pronken, met de beroemde Naamen van een Paar, uit welkers Echt, wy nieuwe BESCHERMERS DER VRYHEID, nieuwe ARMINIUSSEN te gemoed zien.

Doenmaal door wettige redenen hier in verhinderd, neeme ik nu de vrymoedigheid, omme dien doorluchten bevryder

van DUITSCHLAND, benevens myne andere Tooneeltukjes, onder de zelve Zinspreuk in het licht gegeven, aan uw Ed. toe te eigenen.

Niet, om uw Ed. gelyk gewoonlyk geschied, tot verdaadiginge myner misflagen te verzoeken; maar, om geen gelegenheid voorby te laten gaan, in dewelke ik zoude kunnen betuygen, hoe zeer ik ben,

*Uw Ed. verplichte, en ootmoedige
Dienaar s*

P. BERNAGIE.

C O-

C O P Y E

V A N D E

P R I V I L E G I E.

DE Staten van Holland en Westvrieland doen te weten: alsoⁿ Ons te kennen is gegeven by de tegenwoordige Regenten van het Wees- en- Oude Mannenhuis der Stad Amsterdam, en In die qualiteyten te samen Eygenaars, mitsgaders Regenten van den Schouburg aldaar, dat zy Supplianten eenige Jaaren hadden gejoüffeert van 't Octroy of Privilegie by hen van Ons op den 23. May 1714. geobtineert, waar by Wy aan hun Supplianten goedgunstelyk hadden geaccordeert, en geöstroyeert, om, gedurende den tyd van vyftien doen eerst agter een volgende Jaaren, de Werken, die ten dienste van het Toneel reets waren gedrukt, en van tydtot tyd nog verder in het licht gebragt, en ten Toneele gevoert zouden mogen werden, alleen te mogen drukken, doen drukken, uytgeeven ende verkoopen, en bevonden dat de Jaaren, by 't voorz. Octroy of Privilegie genoemt, op den 22 May 1729 stond te expireeren; ende deyle zy Supplianten ten meesten dienste van den Schouburg, waar van hunne respectieve Godshuizen onder andere mede moeten werden gelustenteert, de voorengemelte Werken, zoo van Treurspellen, Blyspellen, Klugten, als anders, die reets gedrukt, en ten Toneele gevoert zyn, of in toekomende gedrukt, en ten Toneele gevoert zouden mogen werden, geerne alleen, gelyk voorheen, zouden blyven drukken, uytgeeven en verkopen, ten eynde dezelve Werken door het nadrukken van andere haar Luyster, soo in taal, als in spelkonst, niet mogten komen te verliesen, en dewylen sulx haar Supplianten na de expiratie van 't bovengemelte Octroy, niet gepermitteert was, zoo keerden zy Supplianten haartot Ons, onderdaniglyk verzoekende, dat Wy aan hun Supplianten in kwaliteyten voorz. geliefden te verleenen, prolongatie van het voorz. Octroy of Privilegie, om de voorz. Werken, zoo van Treurspellen, blyspellen, Klugten, als anders, reets gemaakt, en ten Toneele gevoert, of als nog in het ligt te brengen, en ten Toneele te voeren, den tyd van Vyftien eerstkomende, en agter een volgende Jaaren, alleen te mogen drukken, en Verkopen, of te doen drukken, en verkopen, met verbod aan alle andere op seekere hooge Peene by Ons daar tegens te Statueeren, SOO IS 't, dat Wy, de Saake, ende 't voorz. verzoek overgemerkt hebbende, ende geneegen weezende ter bede van de Supplianten uyt Onze regte wetenschap, Souveraine Magt ende Authoriteyt, de selve Supplianten geconsenteert, geac-

oordeert , en geotroyeert hebben , consenteeren , accordeeren , en
oortroyeeren haar by dezen , dat Zy , gedurende den tyd van Vyftien
eerft Agtereenvolgende Jaaren , de Werken , die ten dienften
van het Toneel reets waren gedrukt , en van tyd tot tyd nog ver-
der in het licht gebragt , en ten Toneele gevoet zouden mogen wer-
den , in dier voegen , als zulk by de Supplianten is verzogt , en hier
vooren uytgedrukt staat , binnen den voorsz Onzen Landen alleen
zullen mogen Drucken , doen Drucken , uytgeven ende verkopen ,
verbieddende daaromme allen ende eenen ygelyken dezelve Werken ,
in 't geheel , ofte ten deele te Drucken , naar te Drukken , te doen
Naardrukken te Verhandelen , of te Verkopen , ofte elders Naarge-
drukt binnen den felven Onzen Landen te brengen , uyt te geven ,
ofte Verhandelen en Verkopen , op Verbeure van alle de nage-
drukte , ingebragte , verhandelde ofte verkogte Exemplaren , ende
een boete van drie huyfend guldens daar en boven te verbeuren , te
Appliceeren een derde part voor den Officier , die de Calange doen
zal , een derde part voor den Armen der plaatzen daar het Caus voor
vallen zal , ende het refterende derde part voor de Supplianten , en-
de dit t'elkens zoo meenigmaal , als dezelve zullen werden agter-
haalt , alles in dien verftande , dat Wy de Supplianten met dezen on-
zen Oortroye alleen willende gratificceeren tot verhoedinge van hunne
fchade door het Nadrukken van de voorsz. Werken , daar door in
geenigen deele verftaan , den innehouden van dien te autorifceeren ,
ofte te Advouëren , ende veel min dezelve onder onze protexie , en-
de befcherminge , enig meerder Credit , aanzien ofte reputatie te
geeven , nemaal de Supplianten in cas daar inne iets onbehoorlyks
zonde influëren , alle het zelve tot hare Laften zullen gehouden
weezen te verantwoorden , tot dien eynde wel Expreflyk begeerende ,
dat by aldien zy dezen Onzen Oortroye voor dezelve Werken zullen wil-
len ftellen , daar van geene geabbrevieerde ofte gecontraheerde menie
zullen mogen maken , nemaal gehouden wezen , het zelve Oortroy in 't
geheel , en zondereenige omiffie daar voor te drukken , of te doen druc-
ken , ende dat zy gehouden zullen zyn , een Exemplaar vande voorsz.
werken , op Groot Papier , gebonden en wel geconditioneerte brengen
in de Bibliotheek van onze Univerfiteyt te Leyden , binnen den tyd van
zes weeken , na dat zy Supplianten de zelve Werken zullen hebben
uyt te geeven , op een boete van zes hondert guldens , na expiratie
der voorsz. zes Weeken , by de Supplianten te verbeurenten behoefte
van de Nederduytfche Armen van de plaats alwaar de Supplianten wo-
nen ; en voorts op peene van met 'er daad verfteeken te zyn van het
effect van dezen Oortroye . Dat ook de Supplianten fchoon by het
ingaan van dit Oortroy een Exemplaar geleverd hebbende aan de
voorsz. Onfe Bibliotheek , by zoo verre zy gedurende den tyd van die
Oortroy defelve Werken zouden willen herdrukken met eenige ver-
meerderingen of anders , hoe genaamt , of ook in een ander for-
maat , gehouden zullen zyn wederom een ander Exemplaar van de
gemelde Werken Geconditioneert als vooren , te brengen in de voorsz.
Bibliotheek , binnen defelve tyd , en op de boete en penaliteyt , als
vooren . Ende ten eynde de Supplianten dezen Onzen Confente , ende
Oortroye mogen genieten , als naar behooren , Laften wy allen ende
eenen

eenen ygelyken, dien het aangaan mag, dat zy de Supplianten van den inhouden van dezen doen, Laten, ende gedogen, Rustelijk, vredelyk, ende volkomentlyk genieten ende gebruyken, cesferende alle belet ter contrarie. Gegeven in den Hage, onder onzen Groten zegel hier aan doen hangen op den zeventwintigsten Mey, in 't Jaar onzes Heere ende Zaligmakers duysend zevenhondert agtentwintig.

J. G. V. Boetzelaar.

Onder stond Ter Ordonnantie van de Staten,

Was getekent

WILLEM BUYS.

Lager stond,

Aan de Supplianten zyn, nevens dit Octroy, ter hand gestelt by Extract Authenticq, haar Ed. Gr. Mog. Resolutien van den 28. Juny, 1715, en 30. April, 1728, ten einde om zig daar na te reguleeren,

De REGENTEN van het WEES- en OUDE MANNENHUIS hebben in hunne voorsz. qualiteit, het Recht der bovenstaande Privilegie, alleen voor den tegenwoordigen druk, van ARMINIUS, BESCHERMER DER DUITSCHE VRYHEID, *Treurspel*; veggund aan IZAAK DUIM.

In Amsteldam, den 17. Juny, 1735.

VERTOONERS.

GERMANICUS, Veldheer der Romeinen.

ARMINIUS, Veldheer der Duitschen.

SEGESTES, een Duitsch Prins, Vader van Hercinia.

AGRIPPINA, Gemalinne van Germanicus.

HERCINIA, Dochter van Segestes, Gemalinne van Arminius.

RADWICH, een Duitfche Prinfes, Minnares van Flavius.

FLAVIUS, Broeder van Arminius.

INGUOMEER, Oom van Arminius.

SEGIMIR, Neef van Segestes.

CECINNA, Luitenant Generaal van Germanicus.

BALDEGOND, Vertrouwde van Hercinia.

HILDEGARD, Vertrouwde van Radwich.

Gevolg van Germanicus, en Arminius.

Het Tooneel verbeeld de Tent van Arminius.

ARMINIUS;

TREURSPEL.

EERSTE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

HERCINIA, BALDEGOND.

HERCINIA.

(ten,

Neen, gy poogt vruchteloos dit opzet om te stoo-
Myn Baldegond; ik heb het uiterste beslooten;
Spreek my niet meer van hoop. Zoude ik myn
Egemaal

Myn Vader dooden zien, door hongersnood, of
Helaas! ik kan by geen van beiden troost verwerven. (staal?)
Ach! laat Hercinia voor deze gruuw'len sterven.

BALDEGOND.

Hy met Segestes bloed bezoetelen zyn hand!
De Goden keeren van Arminius die schand!

HERCINIA.

De Goden hooren niet, helaas! naar myne klagten!
Ik kan van zuchten, noch gebeden hulp verwachten.
Indien door smeeken iets te winnen was, ik zou
Nu niet verzinken in myn ongeluk en rouw;
De hemel was al lang door myn gekerm bewoogen.
Wat heete traanen hebt gy niet geweend, myne oogen!
Gy waart getuige van myn droeve staat, gy weet,
Myn waarde Baldegond, wat zielsverdriet ik leed.
Herdenk myn smarten; en nu is myn ramp noch kwaader.
Ik zie, helaas! ik zie, hoe myn Gemaal myn Vader
Zo naauw besluit, dat nu tot zyn behoudenis,
Noch hun vereeniging geen middel ov'rig is.

A 5

Dwingt

Dwingt myne pligt my niet te zorgen voor het leeven,
 En welstand van die my het leeven heeft gegeven?
 Gewisselyk. Ik red myn Vader uit den nood;
 Is dat onmoogelyk, 'k vlieg met hem in de dood.
 Zie daar myn vast besluit, nu kund gy noch verkiezen.
 Volg niet, ten zy gy ook uw leeven wilt verliezen.

BALDEGOND.

Denk niet, Mevrouw, dat ik uit vreeze u tegenstond:
 'k Hoop noch op Segimir. Uw trouwe Baldegond
 Gevoelt zo veel, als gy, de rampen die u treffen.
 Toen uwe goedheid my kwam tot uw dienst verheffen,
 Verbond ik voor altyd my aan uw lot; ik zal
 U nooit verlaten om gevaar, noch ongeval.
 Maar gy hebt dit besluit wanhoopende genomen,
 En zyt noch geensins tot zo hoogen nood gekomen.
 Uw Bedgenoot bezet uw Vader met zyn magt;
 Maar zyt verzekerd, dat hy na zyn dood niet tracht.
 Hy zal zyn deugd nooit met die gruweldaad bevlekken.
 't Geschied alleen, om hem van Cæsar af te trekken.
 Mevrouw, uw Vader buigt zyn hals voor 't Roomsche juk;
 Een juk 't welk met zich sleept een eindelooze druk;
 Uw Egemaal beschermt de vryheid dezer landen,
 Behoed Germanië kloekmoedig voor die schanden.
 Dit is de reden, dat hun Haat werd opgewekt
 Door al, wat and'ren tot een band van vrindschap strekt.
 Het heugt my noch, Mevrouw, met welk een groot verlan-
 En zucht Arminius van ieder wierd ontfangen, (gen,
 Toen hem zyn Vader zond, op dat hy nevens u
 Mogt werden opgevoed.

HERCINIA.

Ach! hoe veel scheelt het nu,
 Myn waarde Baldegond, van onze teed're Jaaren?
 'k Wierd aan Arminius, toen wy noch Kind'ren waaren,
 Door myn Heer Vader zelf tot Echtgenoot beloofd;
 Indien ook Rome my die rust niet had geroofd,
 Zo Varus komt niet had verydeld myne wenschen.

'k Was

*k Was nu de vergenoegste en vrolykste aller menschen.
 ó Droeve dagh! Waar op myn Vader 't Roomsche verbond
 Aanvaardde, schoon myn Held dat moedig tegenstond;
 Ja dreygde, dat hy zich op Varus noch zou wreeken.
 Met weik een bitterheid hoorde ik myn Vader spreken.
 Aan my beval hy wel gestrengelyk, ik zou
 Nooit aan Arminius meer denken, noch zyn trouw;
 Want tredende in 't getal der Roomsche bondgenooten,
 Verbrak hy al wat met hun vyand was bellooten.
 En om noch vaster proef te geeven van zyn haat,
 Wil hy my Flavius, die 't Vaderland verlaat,
 En Romens zyde kiest, doen in zyn plaats beminnen.
 Ik kon door traanen noch gebeden op hem winnen.
 'k Wierd met geweld, door hem na 't hoog altaar geleid:
 En had Arminius my, door zyn dapperheid
 Niet uyt de nood gered, ik had vol moed myn leeven
 Veel eer door 't staal verkort, dan hem myn hand gegeeven;
 Dien ongetrouwen, die zyn schoone minnares,
 Zyn Radwich, schelms verliet. Rampzaalige Prinses!
 Het schynt, hy vreeft niet, dat de Hemel dit zal wreeken.
 'k Hoor iemand; wil voor al niet van myn opzet spreken,
 Indien gy my bemind. Gy moet zo lang ik leef
 Uw trouw my toonen, ach!

BALDEGOND.

Mevrouw, het is uw Neef.

T W E D E T O O N E E L.

SEGIMIR, HERCINIA, BALDEGOND.

HERCINIA.

A ch Segimir! Het heeft dan alles geen vermoogen!

SEGIMIR.

Mevrouw, ik had alreeds Arminius bewoogen,
 Hy toonde zich geneigd, maar door uw Vaders list,
 Is onzen toeleg, al die schoone hoop gemist.
 Segestes, ziende nu al zyne magt verlooren,

Misleide

Misleide ons, onder schyn van na verdrag te hooren.
 Dus windt hy tyd, tot dat Germanicus de magt
 Van Rome, t'zyner hulpe, in 't hart van Duitsland bragt.
 Cecinna trekt voor uit, met Roomsche, en vremde benden.
 Het leger overvalt de Katten in het wenden,
 Zo onvoorziens, dat al, wat of door Ouderdom,
 Of Sexe zwak was, sneefde. Een klein gedeelte zwom
 De Adrana over, en verlaatende hun Vlekken,
 Vlied in de Bosschen, waar hen niemand na kan trekken,
 De Hoofdstad Mattium, en al het platte land
 Legt door Germanicus geplonderd, en verbrand.
 De schoone Radwich, die haar schuilplaats had genomen
 In deze landstreek, is rampzaalig omgekomen.
 Na die verwoesting trekt de vyand herwaards aan,
 En 't kan licht zyn, Mevrouw, dat wy noch heden slaan.
 Ons Paardevolk heeft reeds de voorste troep bestreden,
 En is 't in lysgevaar met volle ren ontreden.
 De dappere Arminius, met de ed'le Inguiomeer,
 Rukt zyne vrinden, ja heel Duitsland in 't geweer,
 Om in slagordning op de vyanden te vallen,
 Eer zy uitrusten, en omgraven zyn met wallen.
 Hy wilde, dat ik u voor af die tyding bragt,
 Mevrouw, op dat gy hem door vruchteloze klagt,
 Noch traanen, als hy u aanstonds vaarwel zal zeggen,
 Ophouden zoud. De zaak is nu niet by te leggen.
 'k Voel van myn voorslag zelf een knaagend naberouw.

HERCINIA.

Hy krygt van 't Roomsche volk dan bystand!

SEGIMIR.

Ja, Mevrouw.

Zy komen, geeftmen voor, hun bondgenoot bevryden,
 Geenfins de rechten van Germanië bestryden.
 Gewoone streeken van de dwingelandschen staat,
 Die door geweld, en list 't heelal in keet'nen slaat,
 Die alles onderdrukt in schyn van hulp te zenden.
 Bedenk het droevig lot, verbeel u recht de elenden.

Del

Der volkren, die wy van hun vryheid zien beroofd.
 Niets werd gehouden, schoon 't ook heilig wierd beloofd.
 De jonge Manschap werd in slaverny verzonden,
 De teed're Maagden van baldadigen gefchonden,
 't Eerwaardig gryze hair door zwaare last verdrukt,
 De Zuigelingen uit des Moeders arm gerukt:
 Noch Sex, noch Ouderdom, noch Staat kan hen bewaaren.
 Men ziet op 't jammerlykft Paleizen, en Altaaren,
 In bloed, in vuur gezet, met roof, en moord vervuld.

H E R C I N I A.

Vrees geenfins, Segimir, dat gy dit hooren zult.
 Onnodig is het my die gruuw'len af te maalen:
 Ik zal myn Egemaal niet van zyn pligt doen dwaalen.
 Dat hy zich t'eenemaal van deze zorg ontsla. . .

D E R D E T O O N E E L.

A R M I N I U S , H E R C I N I A , S E G I M I R ,
 B A L D E G O N D , *Gevolg van Duitschers.*

H E R C I N I A.

Vrees niet, Arminius; dat u Hercinia
 Lets vergen zal, haare eer, en uwe deugd onwaardig.
 Wanneer verzogt ik, 't geen gy zelf niet vond rechtvaardig?
 Ik heb zo grooten magt op myn gemoed, dat gy
 Geen zuchten hooren zult, noch traanen zien van my.
 Ik bad voorheen, dat gy de vyanden zoud spaaren;
 Eifcht dit myn pligt niet? denk wat vyanden het waren.
 Het was uw Broeder, 't was myn Vader. Deze zaak
 Verandert nu geheel. Zy zyn door lust tot wraak
 Zo ver verblind, dat zy na Rome om bystand zenden,
 En haalen in het hart van Duitsland vreemde benden.
 k Hoor die geweldenaars zyn reeds in ons gezigt.
 Ga, ga myn Heer, ga heen, volvoer uw eed, en pligt.
 Wy moedigen u aan, in plaats van wederhouden;
 Bescherm de vryheid die de Duitschen u vertrouwden;
 Bevecht kloekmoedig die verstoorders van 't Heelal;
 Ver-

Verzekerd, dat ik u met wenschen helpen zal.
 'k Wil niet, Arminius, dat myne landsgenooten,
 Geplaagd, geplonderd, uit hun Vaderland gestooten,
 Geweldig weggevoerd in strenge slaverny,
 Of tot de dood gedoemd, vervloeken u, en my.

ARMINIUS.

Het Edel bloed van uw grootmoedige Overoud'ren,
 Die tot Segestes toe, met hun manhafte schoud'ren
 De Duitsche vryheid zo heldhaftig stutten, leeft
 Noch onverbasterd in uwe aderen; gy geeft
 Een deftig voorbeeld aan al die deugd beminnen.
 De nood des Vaderlands moed alles overwinnen.
 Noch haat, noch liefde krygt in zulk een staat gehoor
 Myn hoogste drift was steeds te volgen 't lofelyk spoor
 Dier groote mannen, die voorheenen zyn verheeven
 Tot de eer, Mevrouw, die my myn landsgenooten geeven
 De Duitschen stelden my tot Veldheer, en ik zal
 De welstand van dat volk ook stellen boven al.
 Wat lafheid, en wat onuitwiffelyke schanden
 Voor vrygeboorne, dat de Roomsche dwingelanden
 Zo veel gevaaren zyn hartnekkig doorgestreeën,
 Alleen om met den voet ons op den nek te treën;
 En dat wy, die wel eêr aan vyanden en vrinden
 Een voorbeeld strekten, nu niets zouden onderwinden
 Tot onzer aller heil, eer, en behoudenis
 Der ed'le vryheid, die ook van natuur zelf is
 Het redeloos gediert, in zyn geboort' gegeeven!
 Een edelmoedig held kan sonder schande leeven,
 Schoon hy nooit meester werd, Mevrouw; maar niemant
 Ophouden vry te zyn, en werden dienstbaar, dan (k
 Die teffens alle ramp op zynen hals wil haalen,
 Ontaarden van de stam waar uit hy kwam te daalen,
 De Goden hoeden ons voor de allergrootste schand.

VIERDE TOONEEL.

INGUIOMEER, ARMINIUS, HERCINIA,
BALDEGOND, SEGIMIR, *Gevolg.*

INGUIOMEER.
Gy weigert dan gehoor aan Romens afgezant?

ARMINIUS.

Begint het Roomfche volk nu van verdrag te fpreeken?
De krygsknecht ftaat gereed, en wacht het laafte teken
Om flag te leveren; neen Oom, 't is nu geen tyd
Van vree te handelen, wy moeten aan den ftryd.

INGUIOMEER.

Zy wenfchen, dat gy hem noch voor den flag wild hooren;
Vergon...

ARMINIUS.

Inguiomeer, waar toe meêr tyd verlooren?

Ik Hoor geen Romein dan met de wapens in de hand.

INGUIOMEER.

Hoor geen Romein; maar een, die uit het zelve land,

Ja uit het zelve bloed met ons is voortgekoomen.

Uw Broeder heeft dien laft van Cæfar aangenoomen.

ARMINIUS.

Myn Broeder?

HERCINIA.

Flavius?

SEGIMIR.

Gaat deze tyding vaf?

INGUIOMEER.

Ik zag, en fprak dien Prins. Ja, Flavius heeft laft

Met u te handelen.

ARMINIUS.

Om ons zo op te houden,

Dat zy nu afgemat zich weer verfrifchen zouden.

Ik ken dien oorlogftrek, die toeleg is gemift;

Segiftes diende zich voorheenen van die lift.

HER-

HERCINIA.

Ach, myne Arminius! Ik bid u hoor uw Broeder!
Om uw Hercinia, om uw stoukoude Moeder!

INGUIOMEER.

Zie dat gy buiten nood uw vyanden niet tergt.

SEGIMIR.

Gy kont licht hooren, wat Germanicus u vergt.

ARMINIUS.

Verwacht vergeefs, dat wy een weg tot vrede vinden.
Zy zenden Flavius, om, door hem, onze vrienden
En krygsvolk, kon het zyn, te trekken aan hun zy;
Ik ken de kunsten van de Roomfche Tieranny.

Dat de Afgezant vertrek. Ons volk brand van verlangen
Elk wenscht, tot dezen slag den laafsten laft te ontfangen
Om met een Heldenmoed die Rovers van 't Heelal
Hun buit te ontweldigen. 't Hoogmoedig Rome zal
Hier met Carthagers, noch verwyfde Perfen ftryden;
Maar met een volk gewoon alle ongemak te lyden;
Een volk, wiens ftrydbaarheid en moed aan Rome bleek
Toen voor hun taay geduld Tiberius bezweek.

Noch zietmen in dit Land en Wouden Roomfche Zwaar
Noch zietmen Adelaars, Veldteken, en Standdaarden, (den
Die, door Germanië met pracht gevoerd ten toon,
Gefchonken wierden aan de vaderlyke Goön.

Ik zie veele onder ons met dat geweer noch pralen,
't Welk hunne moed weleër dorft van den vyand haalen
Ik zie 't Gebeente noch van Varus nederlaag.

Zo ik nu dezemaal Germanicus verjaag,
Zal Rome nooit de ruft van deze landen krenken,
Maar beeven, als het aan de Duitschen zal gedenken.

Myn vrienden, geeven wy de vyanden geen tyd;
De Roomfche Veldheer tracht te draalen met den ftryd
'k Heb kondfchap door myn Spie. Hy durft zich niet ver
trouwen

Op 't volk dat hem verzeld. 't Zal Duitfland eeuwig rouwen
Zo ik die kans verzuim, en hem zich fterken laat.

Ik bid u, overdenk waar uit zyn magt bestaat.
 Zyn kloekste benden zyn aan 't muiten reeds gellagen,
 En weigeren den last des Oorlogs meer te draagen.
 'k Hoor dat Germanicus zich in gevaar bevond.
 't Zal hem als Varus gaan; de slibberige grond
 Zal hen verhinderen de voeten vast te zetten;
 De zwaarte van 't geweer alom 't gebruik beletten;
 Noch weg, noch dieptens zyn de Vyanden bekend;
 Ons volk in regendeel van kindsbeen af gewend
 Te sryden in moeras, gaat voort met vaste treden,
 Voert lange spietfen, en kan door hun groove leden
 Van verre kwetsen.

INGUIOMEER.

Gy hangt alles aan 't geval.

Denk, dat de slaverny uw neerlaag volgen zal.

ARMINIUS.

En na myn zeege volgt de Vryheid dezer Staaten.

INGUIOMEER.

Des Vyands magt bestaat uit dappere soldaaten,

En overtreft ons volk in meenigte.

ARMINIUS.

Men moet

Dan sryden, eer die roep de Duitschen vreezen doet;

De gonst der Goden schenkt de schoone Lauwerkroonen

Niet aan de menigte, maar die zich 't kloekste toonen.

HERCINIA.

Myn Heer, gy hoorde flus geen zucht uit myne mond;

Hoe zwaar ook de angst was daar myn ziel zich in bevond.

Schoon ik om 't groot gevaar myns Vaders was verleegen;

De nood van 't Vaderland kostt alles overweegen.

Hier meê vertrooste ik my in zulk een diepe rouw;

Ik gaf myn zaak op aan het noodlot; doch ik zou,

Nu zich een kleine straal van hoop weêr voor onze oogen

Vertoont, op myne ziel niet hebben dit vermoogen.

Wie weet, Arminius, of eindelyk de Goôn

Door myne traanen niet bewoogen werden? toon,

B

Door

Door dit gehoor aan al de Goden en de Menschen;
 Dat wy niet lievers dan een vaste vrede wenschen;
 Dat wy geen oorzaak zyn van zo veel ongeluk;
 Zo veel vergoten bloed, zo veeler vroomen druk.
 Dit is de laatste beê, die gy van my zult hooren
 In deze zaak. Myn heer, verleen my gunstige ooren.
 Laat ik dit eenige verwerven; en indien
 Hun voorslag u mishagt, zult gy myn handen zien
 U 't harnas gespen, 't zwaard u op de zyde binden.

ARMINIUS.

Mevrouw, zy willen ons door deze list verblinden,
 'k Verzeker u dat ik hun toelag heb verklaard.

HERCINIA.

't Zou kunnen zyn, myn heer, dat gy bedrogen waard.
 Ach! dat de Hemel gaf, dat gy hier in mogt dwaalen!
 Dan zou Hercinia eens eind'lyk adem haalen.
 O groote Goden! mogt ik eens myn Bedgenoot,
 En Vader, op één tyd omhelzen voor myn dood,
 Dien dag aanschouwen die hun vyandschap deed enden,
 De Broeders wederom vereenigde, de elenden,
 En wreede gruwelen verwisselde in geneugt,
 En zeegeningen; 'k zou herleeven door die vreugd!
 Myn waarde Arminius, verhinder doch geen vrede!

ARMINIUS.

Wel aan, Mevrouw, wel aan, 'k vergun u deze bede,
 Doch onder dit beding dat gy my nimmermeer
 Iets anders vergen zult in deze zaak.

HERCINIA.

Myn Heer,
 Die zoete woorden doen Hercinia weer leeven,
 Ik hoop de Hemel zal ons zulk een uitlag geeven,
 Dat hier na niemand hoef te spreken van dien haat,
 Maar dat de Vrede bloeije in 't Stambuis, en den Staat!

Einde van het eerste Bedryf.

T W E

T W E D E B E D R Y F.

E E R S T E T O O N E E L.

F L A V I U S , S E G I M I R .

S E G I M I R .

Wacht niet, dat ik alleen in handeling zal treden;
 Neen Flavius, ik ken de Roomsche listigheden;
 Ik volg Arminius, zo lang een druppel bloed
 Noch door myn ad'ren vloeidt, in voor- en tegenspoed.

F L A V I U S .

d. Uw Oom Segestes bad, dat ik u dit zou toonen.
 n! Wilt gy op deze wys zyn teedre zucht beloonen?
 Betracht uw plicht, myn Heer.

S E G I M I R .

Ik heb die steeds betracht;
 En altyd de eed'le deugd het hoogste goed geacht.
 Goon! Segestes durft my van myn pligt doen spreken!
 En dat door Flavius! Gy beiden zyt bezweeken.
 Segestes vreezende des vyands magt, en gy
 Uit laffe minnenyd. Vermaan myn Oom, dat hy
 Zyne eer, en pligt gelyk voorheene wil betrachten.
 Betracht die zelf, myn Heer. Wat ramp staat u te wachten!
 De Duitschen zullen nooit ontschuldigen, dat zy
 Door uw beleid het merk der Roomsche dwinglandy,
 De Bundels, Bylen, en den trotzen Tabbard zagen;
 Dat tusschen Elve, en Rhyn, Romeinsche legers lagen.
 Sy haalt op uwen hals een onuitwisbre schand.
 Den edelmoedigen, (die Goden, Vaderland,
 Die Ouders, Kinderen, en Vrouw behoorlyk achten;
 Die hun vereischte pligt, die eer, en deugd betrachten)
 Laft meer Arminius, (die voor de Vryheid staat,)
 Dan een Segestes, die zyn Vaderland verlaat;

B 2

Die

Die schandlyk dienstbaar werd, en tegen alle reden,
 Met Rome zich verbind, kloekmoedig na te treden.
 Wil dan myn Oom, myn Heer, die my errinn'ren doet
 Wat my te wachten staat ook voeren in 't gemoed,
 Wat hy te vreezen heeft, en waar gy voor moet beeven.
 In eeuw'ge slaverny zult gy elendig-leeven,
 Zo gy de voortgang van de Roomsche magt gehengdt.
 Ziet gy niet, hoe men de een na de ander onderbrengt?
 Het eenigst middel, om dit Land ('t-welk aan moet groeijen,
 Zo lang als de Eendragt in haar volle glans zal bloeijen,
 In ketenen te slaan. Merkt gy niet, dat in schyn
 Van u te helpen, zy reeds uwe Meesters zyn?
 Kund gy gelooven, dat de vyand u zou spaaren
 Na onze nederlaag? Wat magt zou u bewaaren?
 Of hoopt Segestes, dat die heerschezucht, dat geweld
 Die wreedheid, dien nooit maat, noch paalen wierd gesteld
 Op 't onverwachts by ons, zou van zich zelve stuiten
 Leer uyt het ongeval van anderen te besluiten
 Hoe veele Volkeren betreuren, maar te laat,
 Dat zy betrouwden op dien trouweloozen Staat?
 Zo zult gy namaals ook die dwaasheid noch beklagen
 Het trotze Rome, zo heerschezuchtig, zou verdragen
 Ons haar gelyk te zien; als 't is in haare magt
 Ons te overrompelen! te meer als haare kracht
 Steeds sterker werd, en wy van dag tot dag bezwyken
 'k Roep tot getuigen, zo veel groote Koningryken.
 De vyand, laat aan u de schyn van Vryheid noch,
 Tot dekfel van zyn snood, en gruwelyk bedrog.
 En gy, gy laat u dus als kinderen verblinden?
 Zy overweldigen de Vrinden door de Vrinden,
 En spotten eindelyk, wat wreede, en bittere imaad
 Na de overwinning, met de Volk'ren, die door HaGy
 En binnelandsche Twist, die licht'lyk was te sliffen
 De Vryheid, by gevolg hun welstand, moeten misschen
 Niets blyft dan overig als traanen en misbaar;
 Draag zorg, dat u ook niet dit zelfde wedervaar,

Als gy u vruchteloos zult na den Hemel wenden,
 En bidden jammerlyk, dat elk u hulp wil zenden.
 Maar gy zult merken, dat uw klagt niet werd verhoord,
 Wanneer de Goden, om uw snood bedryf verstoord,
 U niet meêr willen, en geen sterffelyke Menschen
 U kunnen redden, hoe gy ook om hulp zult wenschen.

F L A V I U S.

*k Heb u gehoord, hoewel niet zonder ongeduld,
 Op hoop, dat gy nu ook myn reden hooren zult.
 Germanicus is naar verdienst niet af te maalen:
 Ik zou zyn groote roem verkleinen in 't verhaalen;
 Want, alhoewel hy schoon van Lichaam is, zyn Geest
 En wonderlyke Deugd verrukken elk het meest;
 De Trouw en Vriendschap zyn in zyn gezigt te leezen,
 *k Zwyg zyn Goeddadigheid, zo meenigmaal beweezen,
 Nooit voerde Krygsman 't zwaard met grooter dapperheit,
 Nooit Overste zyn Volk met kunstiger beleid,
 Nooit haalde Veldheer meêr, en heerelyker zeegen,
 Noch droeg zich maatiger, na hy dien had verkreegen.
 Hy heeft my toegezeid, op 't Vorstelyke woord....

S E G I M I R.

Uw Broeder komt; gy hebt myn antwoord reeds gehoord.

T W E E D E T O O N E E L.

F L A V I U S, A R M I N I U S, *Gevolg.*

F L A V I U S.

D e Roomsche Veldheer, met uw ongeval bewoogen;
 Vergund, Arminius, dat ik u stel voor oogen,
 Eer hy met zyne magt dees legerplaats bestryd,
 Wat u te wachten staat; hy geeft u noch die tyd.
 Gy zult eerlang alom besingeld, en besprongen
 Wan zyne benden, tot het uiterste gedwongen,
 Hem smeeken, maar vergeefs, om 't geen gy nu versmaad,
 Zo gy verwaarelooft uws Broeders trouwe raad.

B 3

Het

Het moedig Rome, (laat uwe oogen doch verlichten)
 Is meester van de Zeeën, en alle Landen zwichten
 Voor dat vermoogen, 't welk noch daaglyks grooter word.
 Die Hoofdstad van 't Heelal zal zekerlyk in 't kort
 Geen scheiding kennen, dan den Hemel; en de straalen
 Der Zonnæ zullen op geen landschap nederdaalen,
 Welk tot een grenspaal strekt aan dat beroemd gebied,
 Noch plaats verlichten, welk geen Adelaar en ziet.
 Gansch Afrika, dat naauw voor Rome wilde wyken,
 Het magtig Asie, met al zyn Koningryken
 Die liggen uitgestrekt, van daar de Zon opgaat,
 Tot daar zy nederzinkt, staan open voor dien Staat.
 Ja, alle Volkeren die op het Aardryk wonen,
 Zien wy Tiberius gehoorzaamheid betoonen;
 Of smeeken om zyn gunst. Meent gy alleen die magt
 Te stuiten, die geheel de waereld t' onderbragt?
 Zy zullen snel, gelyk een vloed, u overstroomen.
 Zoek Cæsars vrindschap, of 't is met u omgekomen.
 Vorst Maroboduus aanvaard het Roomsche verbond,
 En Adgandestrius, die zo lang tegenstond,
 Volgt hem, en zal in 't kort u vyandschap betoonen,
 Al de Angrivariën, de Chauken, de Semnonen,
 De Markomannen, met de Longebarden staan
 Tiberius ten dienst; elk bid zyn Arend aan.
 Coriovalda, met drie duizend Batavieren,
 Die strydbre landaard, volgt Germanikus banieren.
 Italië voor al, met Gaule, en Spanje tracht
 Om sryd te toonen, hoe elk dezen Veldheer acht,
 Zend Paarden, Waap'nen, Geld, en wat meêr mogt ont-
 breeken.

Van wien verwacht gy hulp? De Marsen zyn bezweeken
 Onmachtig de eerste loop te kunnen tegenstaan.
 't Aloude Martium is door het vuur vergaan,
 Na dat het Krygsvolk had een Zee van bloed vergooten
 De Brukter, Ubiër, alle uwe Bondgenooten
 Zyn reets verstroot; des maak met Rome een vast verbod

Bevry u door dien weg, wyl gy niet anders kond,

ARMINIUS.

Geheel Germanië nam voor een gunstig teeken,
 Dat gy verzogt, om my noch voor den ſtryd te ſpreken,
 Dacht, dat een wettig, dat een wroegend naberouw
 U herwaards dreef, dat gy weerkeerde tot uw trouw.
 Doch ik bevind, helaas! niet zonder my te ontroeren,
 't Geen veel daar van verſcheeldt. Hoe laat gy u vervoeren,
 ô Flavius! kan dan een welgeboorne ziel,
 Die de ed'le deugd altyd op 't hoogſt in achting hiel,
 Zo ver verbaſt'ren! Goôn! dat hy op Waerdigheden,
 Nakomelingen, noch Voorouderen, noch Eeden,
 Acht gevende, Natuur, en zyne Pligt verzaakt?
 Ja, na 't verderf van die hem 't leeven gaaven, haakt?
 'k Zal niet ophaalen, wat gy my voor ongenuchten
 Veroorzaakt, hoe gy myn Hercinia doet zuchten;
 Ik zwyg 't verraad gepleegd aan uwe Minnares,
 De ſchoone Radwich; die doorluchtige Prinſſes,
 Verbrande in Martium! de klank van deze boosheid,
 Hoe groot, werd noch verdoofd, door ſnooder trouwe-
 loosheid.

Het heilig Vaderland, waar aan elk menſch zyn Goed,
 Ja al wat hy bezit, zelfs Kinderen, en Bloed,
 Verſchuldigd is, tracht gy de hartaar af te ſtooten.
 Gy tracht ons 't blyk, dat wy uit Goden zyn geſprooten,
 Dien allerheerlykſte, en koſtelykſte ſchat,
 De Vryheid, wiens waardy geen menſch te recht bevat,
 Voor hy die miſſen moet, te ontwringen uit de handen.
 Het ſchynt u niet genoeg, dat gy zelfs leeft in banden;
 Gy wilt dit vrye Volk noch mede in boeyens ſlaan,
 En pryft de dienſtbaarheid, de ſlaverny ons aan.
 Maar 'k hoop gy zult ons nooit aan Cæſar op zien draagen
 De ſchoonſte luifter, die door zo veel nederlaagen,
 Door zo veel zweet, en bloed verkreegen wierd voorheen
 Van die door Duitschland nu noch werden aangebeên.
 Keer weder, keer weêrom, noch is het tyd, myn Broeder.

Vreeft gy niet voor den vloek van uw stoude Moeder,
 Die my noch dagelyks door boden bid, en raad,
 Dat ik niet liever, een Verraader van den Staat,
 Van Volk, van Maagen, dan hun Veldheer wilde weezen?
 Laat, laat het Oost verwyfd, en Afrika, voor dezen
 Tot Koningen gewend, neêrbukken voor dien last,
 Nooit heeft het slaaffche Juk om onzen hals gepast.
 De Duitschen hebben, dank den Hemel, nooit geboden,
 Noch Oppermagt erkent, dan de Oppermagt der Goden.
 Gy noemt de schandigste, en de zwaarste slaverny
 Een Bondgenootschap; dit getuigen u voor my
 De Gauler, Griek, en Parth. Wat volkeren ooit traden
 In onderhandeling met Rome zyn verraden.
 Noem, noem een bondgenoot van Cæsar, welkers Recht
 Noch Vryheid, fchibbreuk leed. Hun sterkten zyn geslecht:
 Hun Kinders moeten zy in Gyzelingen geeven,
 Om van hun teedre jeugd in slaverny te leeven.
 Een voorbeeld zyt gy zelf. Wie voor het Vaderland;
 Vrymoedig fpreeken durft moet daadelyk van kant.
 De heele Waereld zucht, elk wenscht met groot verlangen
 't Juk af te schudden, dat hen Rome dwong te ontfangen
 De Batavier voor al. Die Landaard, niet gewend
 Te dulden, dat men ooit hun recht baldadig fchend;
 Dat vrygeboorne volk zal zyne boeijens breeken,
 En zich kloekmoedig van de Dwingelanden wreken.
 Wat zal doch Cæsar zyn, indien de stoute Brit,
 En Gauler op één tyd beoogt het zelfde wit?
 Het Ooste waggelt reeds; Artaxias, verbolgen,
 Om Artavasdes moord, zal Rome alom vervolgen.
 Hy rukt de Meders, en Armeners in het veld.
 De dappre Parthen, die Antonius geweld
 Zo moedig keerden, en aan Crassus deden blyken,
 Hoe zwaar 't veroovren valt van zulke Koningryken,
 Verbinden zich met hem. Het trotse Rome denkt
 Niet, wat het achterlaat; te groote zwaarte krenkt.
 Die meer wil houden dan het geen hy kan omvatten

Is dwaas. Hoe grooter Ryk, hoe eêr het uit zal spatten.

FLAVIUS.

Gy vleit u vruchteloos; de Roomfche mogentheid
Bloeit in het Ooft, en West....

ARMINIUS.

Myn leger staat bereid

Om flag te leveren, wil in het kort ontdekken
Wat laft uw Veldheer gaf; 't is tyd; ik moet vertrekken.

FLAVIUS.

Germanicus begeert voor alle ding, dat gy
Hercinia weêrom zult leveren aan my;
Of aan haar Vader; dat die na zyn welbehaagen
Van zyne Dochter fchik. Bedenk wat gy zult waagen...

ARMINIUS.

Gy eifcht Hercinia!

FLAVIUS.

Al 't onheil word gefluit,

Zo gy haar geeft.

ARMINIUS.

Ik zal uw Veldheer myn besluit,
En antwoord, aan het Hoofd van myne Duitschen brengen.

FLAVIUS.

Wilt gy Germanicus dan dwingen bloed te plengen?
Uw magt kan niet beftaan voor zulk een groot geweld.
Bedenk, Arminius, waar gy u tegen ftelt.

ARMINIUS.

Verzeker hem, zo wy niet kunnen, aangedreeven
Door zucht tot ed'le deugd, de Vryheid in dit Lceven
Verdadigen, dat wy, in zulk een hooge nood,
Die zullen zoeken, zelf in de alderwreedite Dood.
Wy kunnen fterven, maar nooit werden overwonnen.
Hou voor gewis, indien de Goden hem vergonnen
Het veld te houden; dat zo veeler Duitschen val
Aan onzen vyand fcharp, en doodlyk weezen zal,
Dat Romens hooge moed, en magt eerlang zou daalen,
Indien het meenigmaal zo kwam te zeegepraalen.

B 5

Dat

Dat zich Germanicus ten ftryd berei.

FLAVIUS.

Wel aan!

Gy zult zyn Leger in flagordening zien ftaan.

DERDE TOONEEL.

SEGIMIR, ARMINIUS.

SEGIMIR.
Hy fprak u vruchteloos?

ARMINIUS.

ô Ja, zo hooge Zaaken

Zyn door geen faamenspraak, maar veldflag af te maaken.
Wie dacht ooit Segimir, dat laffe minnenyd,
Een vrygeboorne ziel, een Prins, die zich altyd
Zo edelmoedig droeg, de Vryheid hielp verweeren,
Zou doen befluiten, om een Slaaf van vremde Heeren,
Ja een Verrader van zyn waarde Vaderland
Te werden, breekende zo naauw verknochte band!

SEGIMIR.

Hy zal zyn dwaaling, maar miffchien te laat, bezinnen.

ARMINIUS.

Hy volgt den vyand, om Segeftes hert te winnen;
En zo Hercinia, die aan my, door het woord
Van haare Vader, en haar eigen keur behoort,
In myne plaatfe tot zyn Echtgenoot te erlangen.

SEGIMIR.

De deugd des Veldheers, en de gonft van hem ontfangen,
Breid hy oneindig uit.

ARMINIUS.

't Is zeker, Flavius

Gaf aan Inguiomeer, van Vorft Germanicus
Een goeden indruk; want, heel tegen myn verwachting,
Sprak hy van zyn bedryf, met zulk een drift, en achting,
Dat deeze reden my veel nabedenken maakt.

SEGI-

S E G I M I R.

Arminius, gy hebt het rechte wit geraakt;
 'k Merk nu met de eerstemaal, dat zyn genegentheden
 Voor u verflaauwen; 'k zag dit lang voorheen; de reden
 Na ik beraam, myn Heer, is dat hy, die u veel
 In Jaaren overtreft, u ziet door 't meerendeel (ren.
 Der Duitschen, tot hun Hoofd, met groot gejuig verkoo-
 Hy schaamt zich na 't bevel zyns Broeders Zoons te hoo-
 Het smart hem, dat hy wierd versteeken van 't gezag. (ren.

A R M I N I U S.

't Gesprek met Flavius, 't afraaden van den slag,
 't Vergrooten van de magt der vyanden, 't vertoeven,
 Ja alles toont het klaar, ik eisch geen vaster proeven.
 Goôn! Zou Inguiomeer zich zo ver door die spyt
 Vervoeren laten! maar verzuimen wy geen tyd;
 Ik moet hem zoeken, om den rechten grond te weeten;
 En zo hy eer en pligt, zo trouwloos durft vergeeten,
 Indien die snoode drift zyn oordeel zo verblind,
 Dat hy met Flavius, en Rome zich verbind....

S E G I M I R.

Hy naderd.

V I E R D E T O O N E E L.

I N G U I O M E E R , A R M I N I U S , S E G I M I R.

I N G U I O M E E R.

De Afgezant vertrok vol ongenoegen,
 En klaagde, dat gy u niet wil na reden voegen.
 Maar zou 't niet beter zyn, een weinig toe te staan,
 Dan alles aan één slag te waagen?

A R M I N I U S.

't Is gedaan!

Gy hoort het, Segimir; ik mogt met reden vreezen,
 Dat dit de vruchten van 't Gezandschap zoude weezen.

S E G I

ARMINIUS,

SEGIMIR.

Kan 't zyn, dat gy ons zo verlaaten zoud myn Heer?

INGUIOMEER.

Ik u verlaaten?

ARMINIUS.

Veins niet meer, Inguiomeer.

Ik zie tot in uw hart, door laffe spyt gedreeven,
 Hebt gy aan Flavius te veel gehoor gegeven.
 Volg, volg zyn voorbeeld, maar bedenk, dat gy uw hoofd
 Door die verandering de schoone kroon ontroofd,
 Die 't moedig Duitsland doet voor zyn Beschermers
 vlechten.

My dunkt, ik zie ons reeds een eerenzuil oprichten.
 Doch zo de haar'lyke en verfoeijelyke faam
 Van Roomsche slaaf, voor u schynt zoet, en aangenaam,
 Dien, dien Germanicus.

INGUIOMEER.

Als ik al was geneegen

Tot uwe vyanden, moest gy door alle wegen
 My trachten wederom te krygen op uw zy,
 Geenfins door bitterheid, of scharpe woorden my...

ARMINIUS.

(gen

Neen, neen, verwacht zulks niet, een die, om eerte erlan-
 Noch wil gebeden zyn, is die niet waard te ontfangen.
 'k Zal, schoon gy ons verraad, met Segimir verzeld,
 Segestes, Flavius, het Roomsche, en uw geweld,
 Kloekmoedig wederstaan, de Goden, en de Menschen
 Tot tuigen daagen; en, hoe zeer gy ook moogt wenschen
 Na deze slaaverny; wy zullen vol van moed
 U dwingen vry te zyn, ten kosten van ons bloed.

INGUIOMEER.

Arminius, wat schyn kan deze wantrouw voeden!

ARMINIUS.

Tracht gy uit myne ziel te wiffen 't kwaad vermoeden,
 Begin den stryd; kom, volg, daar ik u voor zal gaan.

INGUIOMEER.

Hoor....

ARMINIUS.

Neen, ik hoor niet voor de veldslag is gedaan.

VYFDE TOONEEL.

INGUIOMEER, *alleen.*

Zal die vermetelheid van u niet langer lyden.
 Ga, trotse, ga alleen de vyanden bestryden.
 Dus lange twyfelde ik; gy dwingt my door geweld.
 Zie nu Germaners, die hem tot uw Veldheer stelt,
 Of hy het Roomfche volk uit Duitschland zal verjaagen.
 Ik wil dit Zwaard niet meêr tot uw bescherming draagen.
 Maar trekken 't elders, daar ik beter werd beloond,
 En daar geen ander met myn lauwrn werd gekroond.

Einde van het Tweede Bedryf.

DER:

DERDE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

HERCINIA, BALDEGOND.

HERCINIA.
Gy komt dan eindelyk my helpen uit verlangen!
 Is 't waar?

BALDEGOND.
 Ja, twyffel niet Mevrouw, wy zyn gevangen.

HERCINIA.
 Gevangen! ach! zo houd Germanicus het veld!
 Helaas Arminius!

BALDEGOND.
 Ei troost u....

HERCINIA.

Zo myn hield

Noch leefde, gy zoud hem zien door de benden breeken,
 Gelyk wel eer, toen hy van Varus zich kwam wreeken.
 Hy zou my redden, of omkomen in 't besluit.
 Ik ken Arminius. zyn Zwaard wierd nooit gestuit;
 Nooit wierd hy uit het veld van vyanden verdreeven,
 Zyn arm deed duizendmaal de nagebuuren beeven;
 Door zyne kloekheid wierd Germanië bevryd;
 Hy kwam tot dezen dag verwinnaar uit den ftryd.
 't Hovaardig Rome zag in voorige oorelogen
 Haar trotse standers voor zyn voeten neêrgebogen,
 Haar Vaandels, met zyn hand door 't bloedig stof gelleurd,
 Haar Regiementen door zyn dapperheid gefcheurd,
 Op Adlaar, Adlaars, op Soldaat Soldaaten vallen.
 Myn Baldegond, de Rbyn zag tuffchen zyne wallen,
 Zelf daar hy stort in zee, doorboorende het ftrand
 Des Bataviërs, alom de bloedige offerhand,
 De lyken, die zyn arm voor onze vryheid flogte;

En

TREURSPEL.

31

En gy begeert dat ik uitstellen zal myn klagte!

BALDEGOND.

Noch leeft Arminius, Mevrouw. De vyand is
't Veroov'ren van deez' plaats, en uw gevangenis
Niet schuldig aan zyn deugd; maar aan de snoode strecken
Van Flavius, die door beloften, giften, smeeken,
Het volk, 't welk uw Gemaal tot uw verzekering,
Gelaaten had, zo ver bragt dat het overging.
En, in de plaats van uw Vader in te toomen,
Hem uit het Slot liet met de zyne in 't Leger komen.

HERCINIA.

o Goôn! wat snood verraad.

BALDEGOND.

Hy diend zich van de tyd,

Zo veel hy kan, versterkt zich hier met alle vlyd;
Terwyl Arminius de vyand, reeds aan 't vlugten,
Op 't hevigste achtervolgt; en zo, door de ongenuchten
Van uw gevangenis, hy in die schoone loop
Niet was gestuit, Mevrouw, 'k zag Rome zonder hoop,
Om ooit Germanië met wapenen te dwingen.
Zo ras hy tyding krygt van deez' veranderingen,
Laat hy de vlugtigen, en rukt, gelyk verwoed,
Zyn benden herwaards aan; maar, welk een vlyt hy doet,
Het was onmogelyk by deze tent te komen.
Zyn Broeder had te wel zyn voordeel waargenoomen,
De toegang sterk bezet, het volk te zeer verplicht.
De Leegers leggen in elkanderens gezigt.
Ook heeft Inguiomeer uw Egemaal begeeven.

HERCINIA.

Ik acht geen ongeval zo lang myn Vorst zal leeven.

BALDEGOND.

Maar schoon Inguiomeer Arminius verlaat,
Hy toont zich echter noch geen Vyand van den Staat.
Germanicus heeft van zyn Zwaard geen hulp te wachten,
Hy is vertrokken, maar geensins met die gedachten.
By Maroboduus zyn ouden boezemvriend,

Die

Die hy voorheenen in veel tochten heeft gediend,
 Wil hy een uitflag van den Roomschen Oorlog hooren.
 Het spyt hem dat zyn Neef tot Veldheer wierd verkoo-

HERCINIA.

(ren...

'k Zie Flavius....

TWEDE TOONEEL.

FLAVIUS, HERCINIA, BALDEGOND.

MFLAVIUS.

Mevrouw, ik bid verstoor u niet,
 Dat, zonder uw verlof, gy my hier voor u ziet.
 Ik zou 't niet waagen, zo myn yverig verlangen,
 Myn dood en leeven niet deed in de waagschaal hangen.
 Hercinia, ik kan in die rampzaal'ge staat
 Niet langer leeven; maak een einde van uw haat.
 Helaas! na dat gy zyt uit myn gezigt gevloeden,
 Deed gy op ieder dag my lyden duizend dooden.
 Indien uw oog kon zien, wat jammerlyke smart,
 Wat ongerustheid, myn zo lang beneepen hart
 In deze kwelling voelt; ach! kon dat zien het lyden
 Waar in de vrees het houd, gy zoud my wat verblyden,
 Een weinig hoop, Mevrouw, tot uwe gonst doen zien.
 Nu dit onmoog'lyk is, gun dat myn hart zich dien
 Van myne tong, om u zyn smarten uit te drukken,
 Uw Ziel te treffen door myn droevige ongelukken.
 Keer, keer Hercinia uw' heldere oogen van
 Deze aarde, en laat my eens, dat ik noch hoopen kan
 In deze starren zien. Ik zie die schoone lichten,
 Maar ach! vol traanen, en vol wreede blikfemschichten!
 Ik zie de gramschap zich vermengen met de rouw;
 En zonder dat uw mond myne ongenaâ, Mevrouw,
 Aan my verkondigt, toont gy door verachtende oogen
 Dat noch myn zuchten, noch myn rampen iets vermoed
 Uw zwygen toont, dat gy my weigert uwe hand, (ge

Schoo

Schoon dat uw Vaders woord uw Trouw aan my ver-
HERCINIA. (pand.

De zorg, verwondering, uw onverwacht verschynen,
En grootheid myner rouw doen my de spraak verdwynen.
Gy hoort nu, Flavius, uit welk een grond het spruit,
Dat uwe reden niet in de aanvang wierd gestuit.
Wacht echter niet, dat ik u uw' geschondene eeden,
Uw schandelyk misdryf, en snoode trouwloosheden,
Als een uitzinnige, door spyt en wraak ontroerd,
Verwyten zal; ik wierd nooit door die drift vervoerd.
Hercinia zal nooit in haar gebeden wenschen
Uw strafte zien bereid door Goden, en door menschen.
'k Wensch maar alleen, dat gy uw groove dwaaling kent,
Op dat de zelfde u doch betrouwen mag in 't end.
En welk een ontrouw gy hebt tegens my bedreeven,
'k Zal 't nooit gedenken, maar grootmoedig u vergeeven,
Zo ras gy eer en pligt, gelyk 't behoort, betracht,
Het waarde Vaderland verlost van vreemde magt,
En wederom hersteld gelyk het was te vooren.
Bedenk, bedenk, dat gy een Duitscher zyt gebooren;
Uit Vorstelyke Stam; wiens oud, wiens edel bloed
De Waereld meenigmaal verbaasde door zyn moed;
Met welk een luister gy de Vryheid hebt gekreegen
Van uw Voorouderen, myn Heer; en stel hier tegen;
Tot schande van uw naam, met wat vermindering
Gy die zult leveren aan uw Nakomeling;
Zo gy Germanië laat dwingen door Tierannen.
'k Bezweer u Flavius, by de asch dier groote mannen,
Die voor de Vryheid, en het waarde Vaderland
Zo moedig streden, dat gy zulk een bittere schand,
Zo zwaren juk niet wilt op onze halzen drukken.
Ach! werd geen oorzaak van zo wreede gruwelstukken!
Gy zegt myn heer, dat gy Arminius bevecht,
Om dat hy my uw Bruid u roofde tegens recht.
Wilt gy geen ongelyk verdraagen, om wat reden,
Om wat geheimenis geen vyanden bestreden,

Die oorzaak zyn van meêr, van smartelyker pyn?
 Die u uw Vryheid, (welke u waardiger moest zyn,
 Hoe groot uw liefde was, dan duizend Minnaareffen,
 Ja waardiger, dan al Germaniës Prinseffen,)
 Ontrooven tegens recht, door list en door geweld?
 Een welgeboorne Prins, een moedig oorlogsheld
 Kan zonder Minnares in roem, en achting leven,
 Niet zonder vryheid. Zie uw Bloedverwant verdreeven,
 Met ketenen geboeid; zie, zie uw Vaderland
 In vuur, in vlam gezet; zie, zie van alle kant
 Den rook noch opgaan van de brandende Kasteelen.
 Zie hen de Altaaren, zie hen hunne buit verdeelen.
 Zyt gy door laffe min zo ver vervoerd, myn Heer,
 Dat dit uw hart niet raakt? herroep de reden weer.
 't Is loffelyker zich, dan andren te overwinnen.
 Ach! Flavius, laat af Hercinia te minnen!
 Ziet gy niet klaar genoeg, dat alles u dit raad?
 Waak voor uw eer, en zorg; dat door deze eene daad
 Zo wyd behaalde roem, zo schoone lauwre kroonen
 Zo veele deugden, als uw groote ziel bewoonen,
 Niet werden uitgedoofd, gelasterd, en onteerd;
 Maak, dat de tieranny van Duitschland werd geweerd,
 Herstel de rust, en elk zal u roemwaardig pryzen,
 Voor zulk een eed'le dienst erkentenis bewyzen.
 En ik, niet kunnende u beminnen, wyl de trouw,
 Bevestigd voor de Goôn, my maakt uw Broeders Vrouwe
 Zal uw verheeven deugd steeds houden in gedachten
 En eeuwiglyk u als myn waardste Broeder achten;
 'k Zal zo veel mogelyk, verzachten uwe smart.
 Arminius zal u ontfangen in zyn hart,
 Gelyk voorheen, myn Heer; zo ras gy in de plaffche
 Van 't bloed der vyanden zult hebben afgewasschen
 't Geen gy aan Duitschland, en u Radwich hebt misdad
 Alleen hun bloed kan u van deze schande ontslaan.
 Voeg, voeg uw wap'nen, by de wap'nen van uw Broeder
 Geef, geef het leven aan uw Vaderland, en Moeder

FLAVIUS.

Ik zal niet lochenen, dat ik misdaadig ben.
 Neen wreede schoonheid, neen Hercinia, 'k beken;
 Helaas! dat ik myn zelfs, myn Radwich, en myn Broeder
 Zo wel verongelyk, als myn stoukoude Moeder.
 Maar stil uw toorne, en denk, was't niet om u, Mevrouw,
 Dat ik al deeze nooit verongelyken zon.
 Om u alleen ziet gy my in myn pligt bezwyken.
 Hercinia, 't moet al voor uwe schoonheid wyken.
 Natuur, en Liefde had veel magt op myne ziel.
 'k Vond echter, dat uw oog, schoon ik lang tegenhiel,
 In 't einde de overhand, myns ondanks, noch behaalde,
 En van Natuur, en van de Liefde zegepraalde.
 Verwyt, verwyt my dan niet langer deze daad,
 Waar van gy de oorzaak zyt. Vrees niet voor dezen Staat.
 'k Heb voor myn Vaderland behoorlyk zorg gedragen.
 Germanicus heeft ons van alle last ontslagen.
 'k Vertrouw my 't eenemaal op zyn gegeeven woord.
 Die nooit volpreezen Prins, die min om zyn geboort,
 Dan wonderbaare deugd van ieder is te minnen,
 Die in een oogenblik de harten kan verwinnen,
 Voor wiens gestalte heel de waereld staat verstomd,
 Zal u, als gy hem spreekt....

BALDEGOND.

Mevrouw, uw Vader komt.

D E R D E T O O N E E L.

SEGESTES, FLAVIUS, HERCINIA,
BALDEGOND.

FLAVIUS.

Segestes, gy komt recht om my uw hulp te geeven.
 De weinig hoop, die my noch oyrig is gebleeven,
 Steunt nu alleen op u; 'k weet middelen, noch raad.
 Helaas! Hercinia volhard in haare haat,
 Zy werd noch door myn klagt, noch door myn min be-
 woogen.

C 2

V I E R.

VIERDE TOONEEL.

SEGESTES, HERCINIA, BALDEGOND.

GY blyft, in wederwil van 't Vaderlyk vermoogen,
 Dan noch hartnekkig! 't schynt u niet genoeg, dat gy,
 Ontrouwe Dochter, by de vyanden van my
 U zo lang ophoud! hoe! ik zie u noch niet trachten
 Om door verbetering te stillen myne klagten?
 Gy poogt uw misdaad niet te wiffchen uit myn hart
 Door nederig berouw! ô duldelooze smart!
 Ik werd gehoond! ô spyt! gy spot met myn geboden!

HERCINIA.

Begeert myn Vader dan, dat ik veel meêr de Goden,
 Dan hem vergramme? een onverbreekelyke trouw
 Verbind myn hart aan myn Arminius; en zou
 Ik zulk een heil'ge knoop zo schandelyk verbreeken?

SEGESTES.

Gy durft dan noch de wil uws Vaders tegenspreken!
 En zonder dat gy vreeft myn gramschap, en uw straf!
 Beef! en aanzien de 't licht, erken wie u dat gaf,
 Ondankbaare!

HERCINIA.

Ik erken hoe ik u ben verbonden;
 De kinderlyke plicht wierd nooit door my geschonden
 'k Voldoe aan myn geboorte; ik acht 't geengy gebied
 Voor heilig, en...

SEGESTES.

Waarom gehoorzaamt gy dan niet?

HERCINIA.

Nooit kon een Vader meêr van zyne Dochter wenschen
 'k Gehoorzaamde u altyd het meest van alle menschen!

SEGESTES.

Gy, gy gehoorzaamt my het allermeeft?

HE

HERCINIA.

Maar,
 'k Gehoorzaam u myn Heer, alleen tot aan 't Autaar.
 Gy zelf gebod my, met Arminius te leeven.
 Beneem my weer het licht, 't welk gy my hebt gegeven,
 Indien myn Echtgenoot

S E G E S T E S.

Goôn! niet de minste haat
 Voor myne vyanden.

HERCINIA.

Myn Heer, ik bid verlaat

Die dwaling, en geloof, dat myn Gemaal nooit reden. ..

S E G E S T E S.

Hercinia! houd op, 'k heb smaads genoeg geleden.
 Geef Flavius uw hand, of wacht uw straf.

HERCINIA.

Myn Heer,

Plaag door die min een ongelukkige niet meer.

'k Zie hem als Broeder aan, ik kan hem nooit beminnen.

Ik ben zyn Broeders Vrouw; hy moet zich zelf verwin-

Denk, welk een sterke band ... (nen.)

S E G E S T E S.

Ik zal door myn gezag

Die band, hoe sterk die zy, verbreeken deze dag.

Hy roofde u, met geweld van 't Auter voor myne oogen.

Een Echt, in wederwil der Ouderen voltoogen,

Blyft steeds onwettelyk. Daar komt Germanicus.

Zo hy uw fout vergeeft zult gy aan Flavius

Uw hand niet weigeren, my niet weêr tegenstreeven.

HERCINIA.

Noch uw, noch zyn geweld, noch geen gevaar van 't lee-

ven

Heeft dit vermogen. 'k Zal in myn gevangenis

Die trouw bewaaren die my altyd heilig is.

Ik ben een Vrouw, maar 'k voel myn moed noch onbe-

zwecken.

Germanicus zal nooit Hercinia zien smeeken
Om zyne gonst, schoon hy my 't allerwreedst' bereid....

VIERDE TOONEEL.

GERMANICUS, SEGESTES, HERCINIA,
CECINNA, BALDEGOND, *gevolg van
Germanicus.*

DEEZ' dag is de eerste niet van myn standvastigheid,
En trouw, voor 't Roomsche volk; sint my van den vergo-
Augustus 't Burgerschap wierd gonstig aangeboden, (den
Verkoos ik vyanden, en vrienden, na uw nut.
Ik heb het Roomsche gezag manhaftig ondersteut,
Myn heer. Doch niet uit haat tot Duitschland; want Ver-
raders

Zyn haatlyk, ook aan dien, om welke zy hun Vaders,
Hun Tydgenooten, en Kindskinderen verraân;
Maar om veel ongeval, en gruwelen te ontgaan;
Om voor te komen zo veel jammeren, en traanen;
Om dat ik beide, voor Romeinen, en Germaanen
De vrede, nutter dan het bloedig oorlog vond.
'k Beklaagde Arminius, dien schender van 't verbond,
Dien schaaker van myn Kind, voor Varus, die uw magten
Als veldheer hier gebood. 'k dee meerder; na lang wachten
Verzocht ik, ziende, dat in wetten toeverlaat,
Noch hulp te vinden was, hy zou, om van 't verraad
't Welk reeds in arbeid ging den rechten grond te vinden,
My, en Arminius met zyn geheimste vrienden
Niet uit uw leger by de Duitschen laten gaan;
Maar my, en hen gelyk in ketenen doen slaan;
Zo kon hy keeren die beklaglyke ongelukken.
Getuige zy voor my die nacht, niet uittedrukken,
Die nacht, daar ik zo lang met recht voor had gevreesd!
De welk.... ach! waar zy my de laatste nacht geweest?
't Geen

't Geen daar op volgde kan men lichter wel beklagen,
 Dan wel verdaadigen. 'k Ben uit het veld geflagen,
 En heb myn vyanden ook vluchten zien voor my;
 Ik heb Arminius geboeid; en van zyn zy,
 Toen ik gevangen was, het zelfde moeten lyden.
 Ik kom, op dat wy ons van trouwloosheid bevryden,
 Zo ras ik kan tot u; geenfins om eenig loon.
 Hercinia, die u door my werd aangeboôn,
 Bekennen wy door dwang dus ver gebragt te weezen;
 Het staat nu t'eenemaal aan u, ô! nooit volpreezen
 Germanicus, die hier Tiberius verbeeld,
 Wat zwaarder weegt, dat haar Segestes heeft geteeld,
 Of, dat Arminius, haar Flavius ontschaakte;
 En tegen myne wil zyn Gemalinne maakte!

HERCINIA.

Geenfins, myn Heer, dat staat Germanicus niet vry.

SEGESTES.

Wat zegt Hercinia!

HERCINIA.

De Veldheer hand'le my,

Als Gemalinne van Arminius. Wy achten
 Voor ons roemwaardiger, het noodlot af te wachten,
 Met die hun Vaderland, ten kosten van hun bloed,
 Voor vreemde Tieranny met zulk een heldenmoed,
 Verdaadigen: dan deel te neemen in de fchanden
 Van hen, die slaaven zyn der Roomsche dwingelanden.

SEGESTES.

Ik zweer by de oppermagt...

GERMANICUS.

Bedwing uw hevigheid.

SEGESTES.

Van hen die slaven zyn! Goôn welk een onbescheid!

GERMANICUS.

Segestes, denk dat gy Arminius hoort fpreeken,
 Die bittere Vyand kon haar zo in haat ontsteeken;
 Zy leent hem haare tong. Hoe lichtelyk verblind

Een Man het oordeel van een Vrouw, die hem bemind?
 Verbitter haar niet meer; gy hebt te fcherp begonnen.
 De felste wrok werd door goeddaadigheid verwonnen.
 Licht dryft men vyandschap door weldaân uit het hart,
 Daar doch door dreigingen nooit twist geëindigd werd.
 Meyrouw, ik twyfel niet, gy zult eerlang, bewoogen
 Door uwe erkentenis, ons zien met andere oogen,
 Verlaaten deeze haat die gy op Rome draagt.

HERCINIA.

Zo ras het Roomsche volk Germanië niet plaagt,
 Zo ras myn Vaderland leeft na onze eige wetten,
 Verlaat ik deze haat. Denk my niet om te zetten
 Door goed onthaal, my in 't byzonder aangedaan,
 Nooit zal Hercinia haar pligt te buiten gaan;
 Noch van het noodlot, noch van Rome zich beklagen.
 Spreek, spreek myn vonnis, doem my tot de wreedste plaag.
 Wyl Flavius verraad my in uw handen stelt. (gen:
 Geen eed'le Ziel bezwykt, door vlyen noch geweld,

VYFDE TOONEEL.

GERMANICUS, SEGESTES, CECINNA,
Gevolg.

De ondankbre werd dan door uw' goedheid niet bewo- (gen!
 GERMANICUS.

Uw Dochter houd my in verwond'ring opgetoogen;
 Door de eedle moed die zy in haare reden toont;
 En ver van dat zy my door zulk een fierheid hoont,
 Roem ik die strenge deugd, en wil haar druk verzachten.

SEGESTES.

Ik hoor Arminius vaart uit met bitt're klagten.

GERMANICUS.

Ik merk, dat zyn verzoek u noch is onbekend.

SEGESTES.

Verzoekt hy?...

GER-

GERMANICUS.

Dat ik borg, en vry geleiden zend.

SEGESTES.

Arminius?

GERMANICUS.

Hy wenscht met ons te moogen spreeken.

Ik voel wel in myn ziel een groote zucht ontfteeken,
 Die my op 't hevigste doet wenschen na 't gezigt
 Van dien Germaan, die zo veel wonderen verricht,
 Die 't gantsche West verbaafd, door zyn beroemde
 daaden.

Maar 'k heb ook reed'nen, die het tegendeel my raaden.
 Wat dunkt Segestes?

SEGESTES.

Hy kom met uw vry-geley,

'k Verzeker u, dat ik myn arm en zwaard bercy.
 Hy heeft de doodsteek van Segestes hand te wachten.
 Ik zal het Roomsche volk dien trotzen vyand slachten,
 En wreeken zo gelyk hunne en myne eigen hoon.

GERMANICUS.

Neen, de edelmoedige Romeinen zyn gewoon,
 Segestes, niet door snoode en trouwelooze strecken,
 Noch valsche list zich van hun vyanden te wreeken.
 De deugd is hunne roem, zy haaten 't snood verraad.
 Ver van vergeldingen, zo iemandt iets bestaat
 't Geen ongeoorlofd is, heeft hy zyn straf te wachten;
 En wen een Bondgenoot, hoe hoog zy die ook achten,
 Iets schand'lyk ondernam; wen hy zyn pligt vergat,
 En 't vry geleide schond, 't welk ik gegeven had;
 'k Verzeker u, dan zou, ook tegens zulke vrienden,
 De grootste vyand zelf bescherming by ons vinden.

SEGESTES.

De wraak is billyk. Hoor Augustus! hoor myn Heer!
 Geef Varus, Varus geef myn Regimenten weer!

GERMANICUS.

Segestes, ja; ik hoor de helsche wraak zo spreeken;

Die vyandin der deugd, om my in haat te ontfteeken;
 Verbeeld my dagelyks, als in een schildery,
 Met schrikkelyke verf de legerplaats, daar wy
 Het deerlyk overschot van onze benden zagen;
 't Veld, daar de beend'ren van zo veel Romeinen lagen.
 'k Zie Varus, die wel eêr de schrik der Duitschen was,
 Bebloed, al glipp'rende, uit het diepste van 't moeras,
 Daar hem de vyand perst, met traage treden komen;
 Zy brengt my voor myn oog in bosschen, velden, stroo-
 Alom, de teek'nen van dien haatelyken stryd; (men,
 'k Zie Roomsche waap'nen in Triomph gevoerd! ô spyt!
 Ik zie zelve Adelaars, tot onuitwisbre schanden
 Van Romens groote naam, in haarer vyands handen!
 'k Beken, ik sta u toe, dat ik dit wreeken moet;
 Augustus eischt my wraak van dat doorluchtig bloed.
 Het zal ook aan myn wil, noch aan myn arm ontbreken;
 Maar 'k moet het eerlyk doen, al zou ik hen nooit wreeken.
 Segestes, gy hebt nu myn vast besluit gehoord;
 Indien Arminius op 't Vorstelyke woord
 In 't leger komt; zal ik, al wat hem werd misdreven,
 Zo straffen, of men my zelf had gestaan na 't leeven.

S E G E S T E S.

Kond gy dien vyand der Romeinen voor u zien?

G E R M A N I C U S.

Ik zal op zyn verzoek my noch beraân.

S E G E S T E S.

Indien

Gy hem geleide zend, ik bid, wil my bevryden
 Van 't haatelyk gezigt; niet voor myn oog te lyden.

Z E S D E T O O N E E L.

G E R M A N I C U S , C E C I N N A .

Zyn haat is sel, indien hy niet te veinzen dacht;
 En

En waant, dat ik zyn trouw hier door te proeven tracht.
 Maar 't is my ernst, ô ja Cecinna, ik heb reden
 Die my beweegen in gesprek met hem te treden,
 Tiberius vermaant door brief, op brief, dat wy
 Na Rome keeren, tot den Zegepraal, die hy
 Aan ons heeft toegelegd. Myn trouwste vrienden ichryven,
 Dat ik niet langer mag in deeze landen blyven,
 Wyl hy van myn gezag, by 't krygsvolk nydig werd.
 Bedenk Cecinna, hoe 't een moedig Veldheer smert,
 Wen hy een ander ziet in zyne plaatze keeren,
 Van zyn verwinningen, en arbeid Triomfeeren:
 Ik zou deze Oorlog graag ten einde zien gebragt,
 Eer ik van hier vertrek; Germanië met magt
 Van volk, en waap'nen tot een win-gewest te brengen,
 Vereischt veel tyds, en zal noch zweet, en bloed doen
 plengen.

De kryg blyft sleepende door de afgelegendheid
 Van Rome, door 't Geberg, 't welk ons van Duitsland
 scheid,

Door snelle Stroomen, en door grondelooze Kolken,
 Door woeste Wouden, opgeschooten tot de wolken;
 Door Strydbaarheid des Volks; zy gaven dikmaals blyk
 Van hunne moed. Het is hun Voriten schandelyk
 In deugd, en dapperheid te werden overwonnen,
 Voor 't volk is 't schand, wen zy hen niet gelyken konnen.
 De Vorst vecht onder hen om zegen, de Soldaat
 Vecht voor den Vorst; die wel in eer, en achting staat;
 Maar 't moet op zeeke' re wys, by hen gebruikt, geschieden;
 Hy kan met vrye magt, noch onbepaald gebieden;
 Maar zo hy vaardig is, en uitmunt in de deugd,
 Word hy gehoorzaam uit verwondering, met vreugd.
 Zy voeren in het veld met hen hun liefste panden,
 Van waar het huilen, en het klappen in de handen
 Der Vrouwen, het gekreun der Zuigelingen licht
 Kan werden aangehoord. Zy achten dat gezigt
 De grootste loovers, dat hun heiligste getuigen;

Geen

Geen Vrouw, geen Moeder schrikt de wonden uit te zui-
gen,

Die haar Gemaal, haar Zoon, of Bloedverwant ontfing;
Zy draagen waap'nen, spys, ook zelfs aanmoediging
Den vechtenden. Men zegt, dat spitsen, reeds aan 't
vluchten,

Weer van de Vrouwen door bestendigheit van zuchten,
Gebeden, traanen, en vermaan der slaverny,
Vertoon der Kind'ren, en des Boezems zelf, daar zy
In hunne jeugd weleer het voedzel uit ontfingen,
Hersteld zyn; zo dat zy weêrom ten stryde gingen.

Cecinna, Rome denkt met schrik noch aan hun moed,
Toen zy Italië gelyk een snelle vloed

Heel overstroonden; toen de Cimb'ren alle Landen
En Steeden plonderden, vernielden, en verbrandden.
Nooit deed de Gauler, noch de Pener, noch Samnyt,
Noch Parth, noch Meder ons met zulk een grooten vlyt
Acht geven op ons stuk; geen Land kost meerder traanen
Aan het Romeinsche Volk; de Vryheid der Germanen
Is strenger, dan het ryk van Arsaces. Wat kan
Het Oosten doch met recht ons meêr verwyten, dan
De moord van Crassus? Daar de Duitschen roemen
konnen,

Dat door hun wapenen vyf Legers zyn verwonnen;
Dat Carbo, Crassus, dat Scaurus, Cæpio,
De dappre Manlius, die Manlius, die zo (ven,
Veel groote daaden had voor 't Roomsche volk bedree-
Voor hen gevlooden zyn, of in hun hand gegeven.
Ook hebben Marius, en Julius, daar na
Hen in Italië, noch Gaule, zonder schaã,
En merkelyk gevaar van al hun volk bestreden.
Wie dit geweest bestookt, heeft steeds verlies geleden,
Myn vader Drusus zelf; Tiberius bekend,
Dat al zyn zorg, en vlyt was vrucht'loos aangewend,
Toen hy dien landaart in zyn wooning kwam bespringen.
Zy konden op den weg in bosschen ons omringen

C E C I N N A.

Cariovalda kan getuigen wat gevaar
Den Roomfchen krygsknecht dreigt; zyn dood. . . :

G E R M A N I C U S.

Dieis dan waar?

C E C I N N A.

δ Ja; het paardevolk, op kondfchap uitgezonden,
Zag dat de vyanden reeds in flagordning ftonden
Aan de overzyde van de Wezer 'k Gaf bevel
Tot bruggen, en terwyl de Duitfche fchutters fel
Met fchichten werpen, op dat zy het werk verletten;
Bestaat hy, daar de ftroom het snelft' was, door te zetten.
Zyn Batavieren, door hun Hoofdman's eed'le moed
Geprikkeld, volgen hem; zo ras hy zyne voet
Zet op het land, ziet hy de Chauken voor hem vlugten.
Hy volgt. Zy lokken hen die voor geen laagen duchten,
Door die geveinsde vlugt, in een moerassig veld,
Met Boffchen dicht omheint, en spatten met geweld
Daar na op 't onverwachts weêr uit aan alle zyden,
En komen met een kreet de Bataviërs beftryden.
Cariovalda gaat de zyne moedig voor,
Zyn volk dat hen bestuwt volgt op zyn bloedig fpoor;
In 't einde, na dat hy hen lang had moed gegeven,
De hevigte gefluit, ja ver te rug gedreeven,
Verzamelt hy hen weêr in eenen ronden kloot,
Valt op de vyanden gelyk verwoed, en ftoot
Op die hem wederftaan, met hoop van door te breeken.
Zyn paard was onder hem door wonden reeds bezwee-
ken;

Hy zelve zwaar gekweft, toen hy de zyne noch
Door zyne daaden toont, wat hen te doen ftond; doch
Het was onmooglyk door hun troepen heen te dringen.
Hy valt in 't end, en met hem veel der edellingen,
De reft is door hun kracht, of door uw Ruitery,
Die hen te hulpe kwam, gered geworden; zy
Getuigen al gelyk, dat zy in geene flagen,

Zo

Zo grooten dapperheid, en wonderdaaden zaagen;
Als deze Bataviers bedreeven, toen hy viel.

GERMANICUS.

Dit merkelyk verlies smart my tot in de ziel.
'k Mis in die Bataviers de bloem van myn soldaten.
Ik mis een hulp waar op zich Rome mogt verlaaten;
En dit beweegt my, om Arminius noch eer
't Geleide toe te staan, 't welk hy verzoekt.

CECINNA.

Myn heer,

Gy hebt veel redenen die u hier toe beweegen;
Maar ik zie groot gevaar in zyne komst geleegen.
Kond gy Arminius, Hercinia, die hy
Van u verzoeken zal weer leveren, zo gy
Uw Bondgenooten niet wilt Romens vyand maaken?
Gy zaagt, en hoorde hoe Segestes dit zou raaken.
Gy weet dat Flavius Hercinia bemindt.

GERMANICUS.

Cecinna, zie dat gy door reden hen verwint.
Beproofhen; ik verwacht hun antwoord met verlangen.
Schenk onderwylen uw doorluchtige gevangen,
De schoone Radwich, die gy vond in Mattium,
Op Agrippinaas beê haar' vryheid wederom.

Einde van het Derde Bedryf.

V I E R D E B E D R Y F.

E E R S T E T O O N E E L.

R A D W I C H , H I L D E G A A R D .

Waar sleept gy my? uw dienst vermeerderd myne elen.
 Ach! waarom liet gy my niet als eene onbekende (de.
 Myn leeven eindigen! de Vyand, wiens geweld
 Ons weg gevoerd, en in de keetnen heeft gesteld,
 Verpligt my meer dan gy, die door uw wreede zorgen
 My weer de vryheid geeft. Ik zag myn schand verborgen
 Door myne boeyens: en gy, gy ontdekt myn staat
 Aan Agrippine, Goôn!

H I L D E G A A R D .

Mevrouw, volg doch myn raad.
 De groote Arminius zal in dit leger komen,
 Ik heb het uit de mond van Baldegond vernomen.
 Segestes wankelt reeds, uw Minnaar staat verbaafd.
 'k Bid, in der Goden naam, dat gy u niet verhaaft.

R A D W I C H .

Ik zie myn rampen zyn alreadyt uit uw gedachten.
 Myn Hildegard, waar na zoude ik doch langer wachten?
 Vergeet gy wie ik ben? kent gy nu Radwich niet?
 Ik vind noch eind, noch maat, helaas! aan myn verdriet!
 De dood alleen, de dood kan my een uitkomst geeven!

H I L D E G A A R D .

Ik kenne uw rampen...

R A D W I C H .

En gy raad my noch te leeven!

H I L D E G A A R D .

Prinzes, verander doch dat gruwlyk opzet, ach!
 Leef op myn bede, leef, alleen noch deze dag.
 Uw Flavius is hier.

R A D -

Myn Flavius, ô Goden!
Was hy myn Flavius, zoude ik myn zelf dan dooden?

HILDEGAARD.

Hy is in 't Leger, en beklagt met naberouw
Veel licht uw ongeval, en zyn gefchonde trouw.
'k Zal uw rampzaal'gen ftaat zo fchriklyk voor zyne oogen
Affchild'ren, tot zyn hart en ziele werd bewoogen,
Om zelf te doemen dat afgryzelyk verraad.
Geloof niet, dat die Prins de Deugd geheel verlaat,
Schoon hy eens ftruikeled. Hy kend uwe aanminnigheden,
Uw groote deugden, en zyn diegezworene eeden.
Hy zal, zo ras hy weet, dat zyne Radwich leeft,
Met een gelaat, welk zyn berouw te kennen geeft,
Vergiff'nis smeeken. . .

RADWICH.

Ach! wilt gy myne ongelukken;
Op dat zy my daar na te zwaarder zouden drukken,
Met zulk een yd'le hoop noch vleyen? neen; myn fmart,
Myn ongeval gaat dien ontmenfchten niet aan 't hart.
Meent gy, dat uw verwyt, uw woorden, meer vermoogen
Op dien ontrouwen, dan de krachten van myn oogen?
Het is onmoogelyk, dat ik zyn haat verwin.
De ondankb're Flavius verzaakt Natuur, en Min,
En Eer, en Vaderland: wat zoud gy dan werwerven!
Verlaat my Hildegaard, laat deez' rampzaal'ge fterven,
Ontwyk myn droefheid, en bedien u van 't geluk,
Dat Agrippine u fchenkt.

HILDEGAARD.

Prinfes, wat gruwelftuk!
Iku verlaaten! neen: 'k zal u in 't graf verzellen.
Ik bid dat gy uw dood één dag maar uit wilt ftellen.
Hercinia weet reeds dat gy in 't leger zyt;
Spreek haar, 'k verzeker u, zy fpaart noch zorg noch vlyt,
Om uwen Flavius weêr tot zyn pligt te brengen,
En zo de hemel eens haar wenfchen wil gehengen;

Gy

Gy ziet eerlang het eind van uw verdriet.

R A D W I C H .

Wel aan,

Ik zal uw yver, noch haar zorg meêr tegenstaan.
Spreek, spreek Hercinia, spreek Flavius. Ja heden
Sta ik u alles toe; maar wacht u my meer beden,
Na deze dag te doen.

H I L D E G A A R D .

Mevrouw, ik eisch niet meêr.

Ik zoek Hercinia, en kom zo daadlyk weêr.

T W E E D E T O O N E E L .

R A D W I C H *alleen.*

ô G o o n ! wat lafheid doet gy een Prinses bedryven!
Moeft ik, elendige, zo lang in 't leeven blyven!
Ach, Hemel! mogt dan die verschrikkelyke brand,
Die 't heerlyk Mattium, myn Hof, myn Vaderland,
Zo wreed verwoeste, noch de moord in top gesteege,
Toen zelf de zuigeling in 't woeden wierd doorregen,
Myn ramp niet eindigen! Helaas!

D E R D E T O O N E E L .

H E R C I N I A , R A D W I C H , H I L D E G A A R D .

H E R C I N I A . G y leeft, Mevrouw?

R A D W I C H .

Ja, maar ik leefde niet indien men sturf van rouw.
Men rekt in wederwil van my, myn droeve dagen;
Het schynt de Hemel wil, dat ik nog meer zal klaagen.
Die wreede wederhield my toen ik iterven most;
'k Had door de dood my van een slaaverny verlost,
Die my veel wreeder dan de Roomsche valt te lyden!
Een slaaverny waar uit my niemand kan bevryden!

D

H E R -

A R M I N I U S,

H E R C I N I A.

Geloof, Mevrouw, dat ik uw Flavius zyn pligt
 Gestadig voorhield; 'k heb hem met uw dood beticht,
 En nimmer zyne min de minste hoop gegeven;
 Niets kan het snood verraad, zo schelmlich aan u be-
 Rechtvaardigen. (dreven,

R A D W I C H.

Mevrouw, uw wond're schoonheid zal
 Hem noch altyd by my onschuldigen. 't Geval
 Besloot, zo ras het u met Flavius deed spreken,
 Myne ondergang, hy moest zyne eerste boeyens breeken.
 Wie kan de krachten van uwe oogen wederstaan?

H E R C I N I A.

Gy wilt dan zyn verraad aan u, aan my begaan,
 Ontschuldigen, om my te vleijen door die reden.
 Zo duizend deugden, zo de grootste aanminigheden
 Hem konden houden; gy had nog de heerschappy
 Op zyne ziel. Hy komt.

R A D W I C H.

ô Goôn! waar berg ik my!
 Op dat ik eind'ling geen verachtigen zie voegen
 By zo veel ongeval! Mevrouw!...

H E R C I N I A.

'k Zal u vernoegen.

Volg my.

H I L D E G A A R D.

'k Verwacht hem hier.

V I E R D E T O O N E E L.

F L A V I U S , H I L D E G A A R D .

F L A V I U S .

Wat zie ik? Hildegard!
 Gy leeft! wat goed geval, wat God heeft u gespaard,
 Dat

Dat gy in Mattium niet meê zyt omgekomen?
Ik heb het ongeluk van uw Prinses vernoomen,
Maar nooit de omftandigheên van haare dood verftaan;
Ik bid verhaal my doch hoe 't Radwich is gegaan,
Hoe zy gestorven is.

HILDEGAARD.

Om u al de ongelukken,
Die ik die fchoone na uw afzyn zag verdrukken,
Wel af te fchilderen, vind ik my niet bekwaam.
Hoe vaak verhaalde zy na uw vertrek de naam
Van Flavius! een naam, zo zoet in haar gedachten,
Dat zy alleen daar door de droefheid kon verzachten,
Die 's Minnaars afzyn een Beminde lyden doet.
Haar liefde zag u reeds verlangend te gemoed,
Toen zy de tyding kreeg van uw veranderingen.
Ik zag die fchoone haar sneeuwite handen wringen,
Ik zag, helaas! ik zag uw Radwich 't blonde haar,
Dat langs de albafte hals, gelyk een zilv're baar,
Al golvend nedervloede uit haare vlechten ryten.
Zy wou zich daad'lyk van een hoogte nedersmyten,
Of dooden door het ftaal. Die daad is wel belet;
Maar ach! de droefheid, noch de wanhoop nooit verzet.
Na dat gy haar verliet, kon niemand haar behouden.
Zy wilde zelve niet, dat wy haar troosten zouden.
Zy riep alleen de dood tot hulp in deeze smart.

FLAVIUS.

Zy is dan dood? Helaas! die flag treft my aan 't hart.

HILDEGAARD.

'Zo droevig lot is wel uw medelyden waardig.

FLAVIUS.

Ach, Hildegaard!

HILDEGAARD.

Zyt toch niet langer onrechtvaardig.

Doe haar weêr leeven, Prins, in uw gedachtenis.

Verzoen die fchoone die van u beledigd is.

Errinner u, myn heer, wat zucht, wat tederheden

Zy u gestadig droeg. Herroep in 't end dē reden.
Gy moet die zuivre vlam . . .

FLAVIUS.

Hou op, waar toe die klagt?
Wilt gy myn liefde weêr zien in zyn volle kracht,
Zal ik, gelyk voorheen, haar myne min bewyzen,
Doe dan myn Radwich eerst weêr uit het graf verryzen.

V Y F D E T O O N E E L.

• RADWICH, FLAVIUS, HILDEGAARD.

O ntmenschte! zy verryft.

FLAVIUS.

ô Hemel! kan 't geschiên!

RADWICH.

Maar 't is om derwaards weêr aanstonds te gaan; indien
Uw haat haar noch veracht. Ja wreede, ik ben verreezen;

Niet om u de eerste vlam, die vlam, die ons voordeezen
Zo zoet vereenigde te doen gevoelen; maar
Om bitt're wroelingen, die u van angst het haar
Te bergen ryzen doen, in uwe ziel te ontsteeken;
Want myne hoop is met uw liefde lang bezweeken;
Myn hart, myn angstig hart getuigt my klaar, dat gy
Noch met vermaak volhard in uw verradery:
Gy zucht, maar vruchteloos; ik ken die snoode trekken.
Gy kond onmooglyk uw gevoelens my bedekken.
Uw weezen veinst vergeefs voor myn gezigt dien rouw,
Op dat die droefheid my noch eens misleiden zou,
Ondankb're; ook dacht ik niet te komen voor uwe oogen;
Maar ik beken, helaas! ik vond my zelfs bedrogen,
Myn ziel kon in dit ongelukkig oogenblik
Myn eerste neigingen niet tegenstaan; en ik
Verscheen myns ondanks; ach! ik kon my niet bedwingen.

Die

Die onvoorzichtigheid*...neen, zonder u te dringen,

* *Flavius treed eenige treden te rug.*

Of meer te spreken. Ga, ga heen, Barbaar, en laat
My sterven, wyl de dood met myn bedroefde staat
Reit overeenkomt.

FLAVIUS.

'k Voel de krachten my begeeven.

Myn oogen scheemeren, en al myn leden beeven.
Ik voel myn aangezigt met angstig zweet bedekt,
De wreede wroegingen die gy in my verwekt.
Deez' schuldige, Mevrouw, durft u niet nader koomen,
Zyn groote misdaad doet hem voor zyn rechter schroom-
men.

RADWICH.

Dank zy den Hemel die uw dwaaling u ontdekt;
En eind'lyk in uw' ziel, die wroegingen verwekt.

FLAVIUS.

Ik zie myn dwaaling, maar, helaas! wat kan dat baaten?
Ik zie die klaar. Maar ach! ik kan die niet verlaaten.

RADWICH.

ô Goden!

FLAVIUS.

Eisch van hen den bliksem, en ik zal
Myn schuldig hoofd u zelfs aanbieden.

RADWICH.

Wreed geval!

Ik zie voor myne min der Goden haat verkiezen!
Gy wilt, om my te ontgaan, het leven dan verliezen.
Rampzaalge Radwich, meêr affchuwlyk dan de dood!
Wat bittere smart! ô Goôn!

FLAVIUS.

Helaas, Prinses! zo groot

Is nu uw ongeluk; ja gy werd schelmlich verraaden.
Myn hart veroordeelt my; ik zelf vervloek myn daaden.
Maar ach! myn Noodlot dwingt...

ARMINIUS,

RADWICH.

Hy kent zyn dwaaling, Goôn!
En hy verlaat my noch! onlydelyke hoon!

FLAVIUS.

Uw goedheid, deugd, uw onuitspreekelyke gaaven,
En groote schoonheid zyn in deze ziel begraven.
Ik weet, myn Radwich, 'k weet hoe veel ik ſchuldig ben
Aan uw bevalligheid, en liefde, die ik ken,
En echter werd ik noch, in weêrwil myner zinnen,
Gedwongen, zonder hoop Hercinia te minnen.
Ik daag den Hemel tot getuige...

RADWICH.

En ik begeer
Van een meinedigen geen eeden. Zweer niet meer;
Gy hoeft der Goden haat niet meer op u te haalen.
Ik vrees de blikſem zal op u wel nederdaalen,
Schoon gy die niet verhaaft. Helaas! ik zeg; ik vrees.
Is my georelooft noch zo te ſpreken? lees,
Lees uit myn oog, of ik, hoe zeer gy my moogt hoo-
ren,
De Goden wraak eifch, of bid, dat zy u verſchoonen.
Myn hart, myn teder hart, ſchoon gy my zo verraad,
Beeft voor de zwaare ſtraf die u te wachten ſtaat;
En wenſcht, doch meên, om van uw hoofd dien ſlag
te weeren,
Dan om myn zelfs, dat gy weêr tot uw pligt moogt
keeren.
Keer weder Flavius, keer weder. Niet om my;
Ik zie het eind reeds van de rampen die ik ly.
Ik zal na deze dag nooit voor uw oog verſchynen;
Myn droeve wanhoop zal myn dood...

VYFDE TOONEEL.

FLAVIUS, RADWICH, HERCINIA,
HILDEGAARD.

FLAVIUS. **W**at wreede pynen,

Bereid gy my, ô Goôn! ik zie Hercinia!
Ik zie myn Radwich!

RADWICH.

Ach!

FLAVIUS.

Waar ik myn oogen fla,
'k Moet schrikken. Wreede, komt gy my nu noch bra-
veeren?

Myn ongeval, en myn vertwyfeling vermceeren?
Helaas! is 't niet genoeg? wiens ziel was zo gesterkt...

HERCINIA.

Dank zy den Hemel, zo hy wroeging in u werkt.
Beklaag u niet, want gy verdient noch zwaarder plaagen.

RADWICH.

Hercinia, het past my maar alleen te klaagen.

FLAVIUS.

ô Ja, Prinfes, beklag, beklag u, gy hebt recht.
Beschuldig Flavius, 't is waar al wat gy zegt.
Gy ziet u schandelyk door my verongelyken;
'k Ben ongetrouw; doe uw gerechte gramfchap blyken.
Ik vrees uw zwygen meêr, dan alle vloeken.

HERCINIA.

Ach!

Laat de eerste zuivre vlam weêr breeken aan den dag!
Hoe menigmaal zwoert gy haar eeuwiglyk te minnen?
En zou een snoode drift die liefde zo verwinnen?
Verjaag die neevelen van uw gezigt; en let
Uit wat gevaar gy ons, doch meest u zelyven red.

ARMINIUS,

FLAVIUS.

Helaas! Hercinia! ach! Radwich! wreede Goden!

HERCINIA.

Uw min zal Radwich, my, en uwe Moeder dooden.

FLAVIUS.

Helaas!

RADWICH.

Denk, dat ik 't beeld van een ondank' re noch,
Na zyn verraad, na zyn verfoejelyk bedrog,
Bewaar in myne ziel, en eeuwig zal bewaren;
De Goden bidden, dat zy hem doch willen spaaren,
En nimmer straffen.

FLAVIUS.

Ach! standvastе Minnares,
Wisch uit dat haatlyk beeld; vergeet, vergeet Prinsef
Een Minnaar, die u heeft zo schandelyk verraden.
Vloek een ondankbaare, die om zyn inoode daaden
Nooit werd genoeg gevloekt.

HERCINIA.

Ach! Flavius!

FLAVIUS.

In deez' verwarringen my zelve naauwlyks: 'k ken
Tot aan de ziel ontroerd; myn hart is wel genegen...
Maar ach!....

HERCINIA.

Laat hem alleen zyn dwaaling overweegen.
Wy gaan dan, Flavius, kom nooit voor myn gezigt,
Indien gy heden niet gehoorzaamd uwe plicht.

RADWICH.

ô Goden! fla uw oog doch neêr op onze ellenden!

Z E S D E T O O N E E L .

FLAVIUS, *alleen.*
Wreek de een, en de ander, Goôn! met my myn straf te zenden!

En nademaal ik haar noch niet verlaaten kan,
 En zy my van haar band, zo wilt my eind'lyk dan
 Deze ongerechte min beneemen; of het leven!
 't Zy 't Leeven, 't zy de Min; 'k zal u niet wederstreeven.

't Verscheelt my langer niet; want waar ik heene zie
 Ik vind noch overal, of deze, of geene, die
 Myn misdryf my verwyf met welgegronde klagten.
 Ik heb nu daad'lyk noch Arminius te wachten.
 Myn Broeder in het heir! myn Radwif voor myn oog!
 Een Prins die ik verried! een fchoone die 'k bedroog!
 Die eed'le Broeder; die my zo veel gunft betoonde!
 Die teedre Minnaares... Indien ik zo beloonde
 Die zuchten, eer, en gunft, waar meê die fchoone my
 Onthaalde... Dubbeld valfch, en trouwloos hart, hoort
 gy

Na Liefde, noch Natuur! denkt gy niet om uw Moeder!
 Uw Minnares! uw zelfs! uw Vaderland, uw Broeder!
 Ach, Flavius! gy zyt en trouwloos Onderdaan,
 Meineedig Minnaar, en ontmenschte Broêr. Welaan!
 Op dat wy ons dan van zo veel verwyf bevryden,
 'k Verlaat Hercinia. Hercinia! wat lyden,
 Wat smart behoorde ik niet veel eêr, om haare min,
 Geduldig uit te staan, tot ik haar haat verwin?
 Deugd, Liefde, Vaderland, en Ouders, 't moet al
 ftryken

Voor 't groot vermogen van die oogen; 't moet al wyken,

Gelyk ik wyken moet. Beminnen wy dan. Maar
 D: Broeder! doch is hy ook magtig my van haar

Nu af te trekken? ach! myn Radwich houd my tegen.
 Die moet ook wyken, en vermeerdert haaren Zegen.
 Wel aan, volharden wy in onze afgodery.
 Land, Broeder, Deugd, Meestres, beklaag u niet van my,
 Maar zwigt, gelyk ik zwigt; en zo gy al wild klaagen,
 Dat gy om myne Min die rampen moet verdraagen;
 Beklaag u van de Goôn, die in Hercinia
 Zo veel bekoorlykheên vereenigen. ô Ja,
 Het is der Goden schuld, zy geeven aan haare oogen,
 Aan haare schoonheid zulk betoverend vermoogen,
 Dat my onmoglyk is, hoe zeer ik daar na tracht,
 Te ontgaan de slaaverny, waar in die glans my bragt.

Einde van het Vierde Bedryf.

V Y F D E B E D R Y F.

E E R S T E T O O N E E L.

ARMINIUS, CECINNA. *Gevolg van Arminius, met Adelaars, en andere kostelykbeden.*

Myn Heer, Segestes deed een wel doorwrogte rede;
De Veldheer evenwel vergond u deze bede.
Zy komt, ik ga, op dat ik u in vryheid laat.

T W E E D E T O O N E E L.

ARMINIUS, HERCINIA, *Gevolg van Arminius.*

Mevrouw! ARMINIUS.

HERCINIA.
Arminius!

ARMINIUS.

Helaas! in welk een Staat

Zie ik Hercinia!

HERCINIA.
Wat voerd u hier?

ARMINIUS.

De liefde,

Die in myn teedre jeugd deez' boezem al doorgriefde:
Verwonder u geenfins, dat ik om uwe min
Is 's Vyands Leger kom. 'k Zou om myn Gemalin,
Om myne schoonheid, uyt de ketenen te haalen,
Tot in den afgrond zelf kloekmoedig nederdaalen.
Vrees echter niet, Mevrouw, dat my iets wedervaar.
'k Ben nu zo zeker als ik gisteren hier waar,

'k Ont-

'k Ontfong de borgen my gezonden, zonder fchroomen;
 Wy zyn wel vyanden, maar in ons kan niet komen
 Het geen oneerlyk is Voor wy vertrokken, gaf
 Ik aan Prins Segimir de Duitfche Veldheers ftaf.

HERCINIA.

Arminius, ach! wild op vaffer gronden bouwen!
 Op zulk een losfe hoop niet ftellen uw betrouwen.
 Of fchoon Germanicus grootmoedig is, moet gy
 Niet voor Segeftes, en voor Flavius, die my,
 Die u, door liit, en door geweld vervolgen, vreezen?
 Gy kent hun drift, hun haat zo vaak aan u beweezen.

ARMINIUS.

Die kennis deed my dit befluiten. Myne magt
 Had 's vyands Leger in onordening gebragt,
 En gy zoud Duitfchland nu miffchien zien adem haalen
 In volle Vryheit, ja van Rome zeegepraalen;
 Zo uw gevangenis, die onverwachte flag,
 My niet verhinderd had. 'k Gebruykte al myn gezag,
 Al myne krachten om dit leger weêr te winnen,
 Maar vruchteloos, ik vond Segeftes zelf daar binnen,
 Ja al het Roomfche heir; 't welk op die tyding voort,
 In fchyn van vluchten, was geweeken na dit oord.
 'k Had in die wanhoop lang iets daad'lyks voorgenomen,
 Indien my toen niet in gedachten was gekomen
 De groote elenden, en gevaarelyke ftand
 Van al de Duitfchen, van het lieve Vaderland.
 Ook vond Prins Segimir een middel, welk hy waande,
 Dat my een beeter weg tot uw verloffing baande.
 Ik zal Germanicus zulk heerelyk randfoen
 Voor u aanbieden, dat het Rome zal voldoen.
 Ik weet de Veldheer is tot vrede zeer geneegen,
 Nu hy gehoord heeft hoe de Parthen zich beweegen.
 Indien Tiberius de vryheid aan den Staat,
 En aan Arminius zyn Gemalinne laat....

HERCINIA.

Vlei u niet met die hoop, uw Broeder zal 't beletten,
 Schoon

Schoon ik al raad wist, om myn Vader om te zetten;
Ik heb door myne klagt veel op zyn hart verricht,
Ik drong Segestes flus de traanen in 't gezigt.

ARMINIUS.

Is 't waar! Hercinia! toont hy ons gunstige oogen?
Wien vreest gy noch, indien uw Vader is bewoogen?

HERCINIA.

Segestes, Flavius, Germanicus, en al
Uw wreede vyanden; zy haaken na uw val.
Want of ik schoon zyn hart ontroerde door myn klagten,
Nochtans gebod hy, dat ik Flavius zoude achten
Als mynen Bruidegom, en aan Arminius
Nooit meer gedenken. Hy waant dat Germanicus
Zyn moed beproeven wil; en toont om trouw te schynen
Zich noch verbitterder. De hoop die in myn pynen
Alleen noch ov'rig is, hoewel van kleene kracht,
Steunt nu op Radwich, die in 't Leger is gebragt.
Zy heeft uw Broeder reeds, maar vruchteloos gesproken.
Door Agrippine, die haar boeijens heeft verbroomen,
Hoopt zy hem evenwel te brengen tot zyn pligt.
De Hemel gun, dat zy dit na haar wensch verrigt,
Of 't is met ons gedaan; want ik zal nimmer lyden,
Dat my de Duitschen uit myn slaverny bevryden
Door lasse aanbiedingen; ik gruw voor zulk een schand,
'k Bemyn myn leven, maar noch meer myn Vaderland.
Ja, 'k zou de Vryheid, door zo snoode weg verkreegen,
Hartnekkig weigeren. Zyt niet om my verleegen.
Wees niet beducht, dat ik uw liefde zal verraan,
Myn lot zal altyd in myn eigen' handen staan.
En zo hun Tieranny my dwingt, my zelf te dooden,
Kond gy tot myne wraak, de menschen en de Goden
Rechtvaardig daagen; en zo schoonen dood geeft stof,
Om ons te kroonen met een eeuwigduurend lof.

ARMINIUS.

ô Overschoone, ô edele, ô nooit genoeg na waarde
Geroemd' Hercinia! ô Godheid op deze aarde;

Hoe

Hoe veele teekenen geeft gy van uwe moed,
 En ongemeene deugd, die 't al verbaazen doet?
 Verwacht niet, dat ik ooit iets schand'lyk voor zal stellen.
 Ik hoop Germanicus zal tot my overhellen,
 Als hy my spreekt; als hy het schoon randsoen zal zien,
 Mevrouw, dat ik hem voor uw Vryheid aan zal biên.
 En zo hy 't weigerd, zal ik and're midd'len vinden.
 Min, Vaderland, en Spyt zal zich te saam verbinden.
 Myn krachten zyn noch niet bezweeken; deze hand,
 Die Varus overwon; dit zwaard 't welk s'fraks vol schand,
 Hun Leger vlugten deed, zal noch wel eens hun benden
 Verstrooijen, noch wel eens hun Adelaar doen wenden.
 Licht dat de Tyber vol onsteltenis haast hoort,
 Hoe wy de Roomsche naam verdelgen in dit oord.
 ô Ja, de wanhoop zal my tot een leidsman s'trekken.
 Kon ik de traanen uit Augustus oogen trekken;
 Ik zal Tiberius geen minder hartzeer doen,
 Maar zonder maat, op hem, op Rome, op alles woên.

HERCINIA.

Myn Heer, Germanicus komt, om met u te spreken.
 De Hemel wil zyn hart in eed'le deugd ontfteeken!
 Hy is grootmoedig, ik zoek zyne Gemalin,
 En Radwich. Goden! kroont, ei kroont standvasten min!

DERDE TONEEL.

GERMANICUS, ARMINIUS, *Gevolg van
 Romeinen, gevolg van Duitschers, met
 Adelaars, en andere kostlykbeden.*

ARMINIUS.

°k **W**eet wel, Germanicus, dat Vyanden, en Vrinden,
 Die hooren, hoe ik u kom in uw Leger vinden,
 My zullen al gelyk van onvoorzigtigheid,
 Van al te licht geloof, misschien van kwaad beleid,
 Alom beschuldigen; °k wil hen niet wederstreeven,
 Maar

Maar hoopen, dat de Min, al wat hier werd misdreeven,
 Weer zal onschuldigen. Op uw gegeven Woord,
 En Borg vertrouwende, vaar ik vrymoedig voort.
 Ik kom hier, op dat gy Germanië moogt toonen,
 Wat schoone deugden in verheeven' zielen wonen.
 Leer woefte Volk'ren, door uw voorbeeld, door uw moet,
 En eed'le daaden, dat het allerhoogste goed,
 De grootste roem bestaat in zich te doen beminnen;
 Leer hen, hun vyanden op zulk een wys verwinnen.
 Verlos Hercinia. * Deze onwaardeerbare schat;

** Wyzende op de Kof'lykheden.*

Het kostelykste, dat Germanië ooit bezat,
 Zy haar Randsoen; maar wyl een ziel zo hoog verheven
 Meer door de zucht tot eer, dan schatten werd gedreeven,
 Zal dit Randsoen u ook veel aangenaamer zyn.
 Deze Adelaars; die ik; of zeg ik liever myn
 Gelukkig lot, met roem verkreeg; deze Adelaaren,
 Die Varus tegen ons niet langer kon bewaaren,
 Zyn, zo gy wilt, de prys van myne Gemalin.
 Vergun Germanicus, vergun dit myne min.
 'k Wil de uwe zyn, zo veel als de eer my toe zal laaten.
 De deugd doet ons altyd Verraders dood'lyk haaten.
 Zy leert ons; dat een, die zyn eige Vaderland,
 Zyn volk durft leveren in hunne vyands hand,
 Zo licht, ja lichter noch een ander zal verraden.
 Ik toon, 'k beken 't, door al myn woorden, en myn
 daaden,

Dat ik een vyand ben van Cesar; maar, myn Heer,
 Hoe meenigmaalen acht hy zulk een vyand meer,
 Dan laste onedele, en oneerelyke vrenden;
 Die zich als slaaven aan het Roomsche volk verbinden?
 Verpligt myn eer my niet zo lang ik adem haal,
 Myn Landsgenooten, die gerust zich t'eenemaal
 Op my verlaaten; die hun Kinderen, hun Vrouwen,
 Hun eigen leeven, die hun Goden my vertrouwen;
 Zo veel my mooglyk is te hoeden voor 't geweld

Eens

Eens vyands, die ons land, in vuur, in vlammen stelt,
 En zonder dat wy ooit iets tegens hem misdreeven?
 Ten waar men 't weigeren der slaaverny wou geeven
 Den naam van misdaad. Wat port den Romein doch aan?
 Wat heeft ooit Duitichland aan Tiberius misdaan?
 Mag Rome 't Ooft, en 't West, en 't Zuid, en 't Noord
 beroeren?

Gekroonde Koningen in haar triomphen voeren?
 Al t'onderbrengen wat haar heerschezugt tegenstaat?
 Haar heerschezucht; welk geen volk by zyne rechten laat;
 En zou Germanië niet vrystaan alle krachten,
 Om d'ed'le Vryheid (welk een mensch het meest moet
 achten,

Van alles wat hy in deez' sterfelykheid bezit)
 Kloekmoedig voor te staan, in 't werk te stellen? dit
 Leert ons het voorbeeld der doorluchtigste oorlogshel-
 Zie, zie de Brutussen, de Schipioos; zy stelden (den,
 Zich zelfs tot Baakens, en wy volgen op dat licht.
 Wat hebben zy niet voor hun Vaderland verricht?
 Wil myn verzoek dan om die vyandschap niet weig' ren.
 Uw naam zal door die daad tot aan de starren steig' ren.
 Uw Rome is nooit gewoon het Vrouwelyk geslagt
 Den oorlog aan te doen. Met reden werd veracht,
 De kostelykste buit, de heerelykste zegen,
 En lauwrekroon, die op onweerb're werd verkreegen.

G E R M A N I C U S.

Doorluchte vyand, wiens onsterffelyke naam,
 Alom gedraagen op de wicken van de Faam,
 De heele Waereld door uw' schoone lauw're bladen,
 Door uw' grootmoedigheid, door uw' verheeve daaden,
 Door uwe deugd verbaasd; die recht uw land waar
 deerd,

Die den Romein zyn plicht zelf in uw voorbeeld leert.
 De min rechtvaardigt al 't geen hier mogt zyn misdree-
 ven.

Vrees voor geen ongeval, ik heb myn woord gegeeven;
 Dat

Dat houdē ik heilig. Maar kan ik, of schoon myn hart
 Met u bewoogen is, verminderen uw smart?
 Kan ik Hercinia, myn heer, u laten volgen,
 In wederwille van haar Vader, die verbolgen
 U onverzoenlyk haat? kan ik in wederwil
 Van uwe Broeder, van myn bondgenooten? stil,
 Stil hunne woede, of ik kan haar in uw handen
 Niet weder leveren; schoon ik myn hart voel branden,
 Om uwe oprechte min te hand'len na waardy.
 Zoek Cæsars vriendschap, Prins, 'k verzecker u van my,
 Ja 'k wil bezorgen, dat hy u tot Vorst zal kroonen
 Van heel Germanië....

ARMINIUS.

Ik de myne zo beloonen!

Wacht van Arminius zo groote lasheid niet,
 Myn heer, ik acht myn naam veel meêr dan dat gebied.
 Zoude ik myn Vaderland, dat my heeft overladen
 Met gonst, en roem, zo valsch, zo schandelyk verraden?
 Ik gorde 't zwaard op zyde, en bragt een heir te veld,
 Op dat ik Duitschland van 't vernielende geweld,
 Van alle slaverny kloekmoedig zou bevryden,
 Geensins, op dat ik die zou onder my doen lyden.
 Zou ik de wapenen, die 't volk in myne hand
 Tot zyn bescherming stelt, zelf in zyn ingewand
 Op 't onverwachtste slaan! dat past geen Duitsche man-
 nen;
 En schoon ik 't onderwond, men duld hier geen Tieran-
 nen.

Dit land is te edel om een laffe dienstbaarheid
 Te kunnen draagen; wie door magt, of loos beleid
 De vryheid drukken wil, zal al zyn onderwinden
 In 't einde vruchteloos, tot zyne schâ bevinden.
 Al wie 't bestaat stelt zich voor veel gevaaren bloot.
 De jonge manschap zal niet rusten voor zyn dood.
 Doch zo Germanicus in Rome wil regeeren,
 Wy zyn bereid voor hem te stryden. Ja, wy zweeren

E

Dat

Dat wy Tiberius....

GERMANICUS.

Hou op, ik ben voldaan.

Wy zullen beiden niet oneerelyks beftaan.

Die door verraad zich van geen vyand wil bevryden,

Zal zyne vrinden nooit mishandeling doen lyden.

'k Erken Tiberius voor Oom, en Keizer. lees,

Lees dezen brief, myn Heer; doorlees hem zonder vrees,

En ken Germanicus. Gy ziet daar in gefchreeven,

Dat Adgandeftrius u heimlyk wil vergeeven,

Zo ik 't vergif hem zend.

ARMINIUS.

ô Spiegel van de deugd!

Die in grootmoedigheid vind uw verheve vreugd!

Dit wonder vergelykt u de oude Roomsche Helden,

Die zich tot Baaken den nakomelingen ftelden.

Zo deed Fabricius met Pirrhus. Maar, myn Heer,

Laat niet genoeg zyn voor uw grootheid, voor uwe eer,

't Beletten, dat zy my niet van het licht berooven,

Maar geef Germanicus het leeven my daar boven,

Dat is noch edeler. 'k Leef in Hercinia,

Onfang dan dit gefchenk, deze Adelaars. Ontfla

Myn Gemalin.....

GERMANICUS.

Ik moet, van 't geen hier werd bedreeven,
Aan een geftrengte Vorft naauwkeurig reek'ning gee-
ven.

Gy kent Tiberius; omzigtig in 't gebied,

Zou hy.....

ARMINIUS.

Myn heer, waag zulk een kost'lyk leeven niet;

'k Zal na Hercinia door and're midd'len trachten;

'k Zal haar verloffing, of myn dood van 't lot verwachten.

Ik ken Tiberius, en zyn bedekten haat....

GERMANICUS.

Segestes komt. Zo hy uw vreugd niet tegen ftaat,

Hoop

Hoop alles. Door myn hulp zult gy uw adem haalen.
ARMINIUS.

Dat is doorluchtig van een vyand zegepraalen.

V I E R D E T O O N E E L.

GERMANICUS, ARMINIUS, SEGESTES,
CECINNA, *Romeinen, Duitschers.*

GERMANICUS.
De Goden, vyanden van onrechtvaardigheên,
Beminnen steeds de deugd, en zeeg'nen in 't gemeen
Gerechte wapenen. Die hier wil Triompheeren
Moet dies rechtvaardigheid, en alle deugden eeren.
Hy moet steeds hooren, na het geen de reden zegt;
Ook in het midden van het hevigste gevecht;
En laaten die alom 't bloeddorstig zwaart bestieren,
Dan zal een schoone kroon zyn heerlyk hoofd lauwríe-
ren,

Dan achten hem de Goôn hun gonst, en zegen waard;
Op deze wyze maakt zich Rome zo vermaard,
Ziet duizend Vorsten, die haar en gerechtheid haaten,
In bittre ballingschap, en van de Goôn verlaaten.
Segestes, die alom haar fieren Adelaar
Kloekmoedig naar volgt, volg haar voorbeeld hier ook
naar.

Hoor na de reden, die, die zal uw haat verwinnen.
Laat, laat Arminius Hercinia beminnen.
Bevecht hem in het veldt, vervolg hem overal,
Behalven in uw hart. Bevorder zyne val
Door rechte wegen; maar voel echter mededoogen,
Met zyne min....

SEGESTES.

Ik merk, myn heer, gy zyt bewoogen.
Uw groote ziel, welk in die zachtheid vind vermaak,
Slaat geen gebeden af, en doelt niet na de wraak.

Germanicus laat zich dan van zyn overwonnen
 Verwinnen; nu wy hem geheel verdelgen kunnen!
 Dit laf meêdogen met Arminius, myn heer,
 Beneveld al de glans van uw verkreegen eer.
 Deze eene dag zal uw beroemde naam besmetten,
 Ten zy dat gy u door de reden laat verzetten.
 De Roomsche Veldheer duld in 't heir voor zyn gezigt
 Een die aan Varus zo veel wreedheid heeft verricht;
 Onthaalt hem als zyn vriend; ja stelt dien vyand boven
 Zyn bondgenooten! Goôn! wie zou dit ooit gelooven!
 Ontfang, en handel hem, myn Heer, zo gy 't verstaat.
 Maar 'k bid, dat gy de zorg my van myn Dochter laar;
 Ik gaf Hercinia aan Flavius. Myne eeden
 Verbinden haar aan hem. Ik acht haar door geen re-
 den,

Dan door zyn weigering ontslagen van die trouw.
 Het is in myne magt, dat ik myn woord hem houw.
 Het staat een Vader vry het schikken van zyn Kind'ren.
 'k Beroep my op Natuur. Indien gy 't wilt verhind'ren,
 Om aan Arminius een dienst te doen; ik zal
 Myn klagten brengen zelfs tot binnen Romens wal.
 'k Zal voor Tiberius, voor 't Volk, en voor de Goden
 U reek'ning eiffchen van de onbillyke geboden....
 'k Ben Vader, en myn magt, myn recht blyft onbe-
 paald.

GERMANICUS.

In uwe drift, waar door gy zo uitspoorig dwaalt,
 En alles wat gy denkt durfd onbezonnen zeggen,
 Zal ik u uwe pligt niet weêr te vooren leggen.
 Weet echter in die drift Segestes, en erken,
 Dat ik als Veldheer spreek; dat ik hier Rome ben.

ARMINIUS.

Myn Heer, ei laat die onrechtvaardige verwoedheid,
 Laat die verbittering doch zwigten voor de goedheid,
 Waar meê gy my wel eêr begonstigde, toen gy
 My in uw hof ontfingt...

S E G E S T E S.

Vergeefs hoopt gy van my
Dus zonder wapenen, en bloed te zegepraalen;
Neen, die verwinning is niet zonder ftryd te haalen.

G E R M A N I C U S.

Segestes zyt getrooft, bereid u tot den slag.
'k Zal u gelegenheid, miffchien de naaften dag
Genoeg doen vinden, om uw dapperheid te toonen;
Wy zullen ftryden, en zien wien 't geluk wil kroonen.

A R M I N I U S.

Wel aan dan, ftryden wy. Vaarwel Germanicus.
Uw hoogverheven moed verplicht Arminius,
Om eeuwig aan een' deugd, zo ongemeen, te denken.
Was 't u gelukt, gy zoud Hercinia my fchenken.
Het willen is genoeg in groote zielen. 'k Zal
Noch eens door wapenen beproeven het geval.
'k Bid, dat Hercinia geen overlaft mag lyden.
Vaarwel; 'k vertrek, en kom zo daadlyk u beftryden.
Vergun alleen, dat ik by Agrippine ga,
Om myne pligt...

G E R M A N I C U S.

Zy komt met uw Hercinia.

V Y F D E T O O N E E L.

G E R M A N I C U S , A R M I N I U S , S E G E S T E S ,
C E C I N N A , A G R I P P I N E ,
H E R C I N I A , *Romeinen,*
Duitschers.

A G R I P P I N E.

Germanicus, ik kom, in myne ziel bewogen,
Met deze Minnaars, die gy ook uw mededoogen,
En achting waardig kent, om u door myne mond
Te doen verftaan, dat gy op eene tyd nu kond,
Den Vader, Broeder en den Minnaar vergenoegen.

E 3

Prins

Prins Flavius wil zich na zyne pligt weêr voegen;
Herroept zyn deugden.

ARMINIUS.

Goôn!

AGRIPPINE.

Die ſchoone die wel eêr...

SEGESTES.

Wat zie ik! Flavius by Radwich?

ZESDE TOONEEL.

GERMANICUS, ARMINIUS, SEGESTES,
CECINNA, FLAVIUS, AGRIPPINE,
HERCINIA, RADWICH, *Romeinen,*
en Duitschers.

FLAVIUS.

Ja myn Heer.

Ik zie des Hemels wil, en voorzorg, die bewoogen,
Noch eindling opend myn zo lang beneevelde oogen.
'k Verlaat myn dwaaling, en met een Hercinia.

SEGESTES.

Hercinia, die gy zo teer beminde!

FLAVIUS.

ô Ja,

En ben gelukkig, zo ik daar door uit kan wiſſchen,
Uit haar, myns Broeders, en myn Heers geheugeniffen,
't Geen ik om haar beftondt; en zo de ſchoone my
Myn ſchuld vergeeft, en, na zo veel verradery,
Weêr myn gevangenis, gelyk voorheen, ſteld open.
Doch ik durf naauwelyks op zo veel goedheid hoopen,
Ik droeg my tegens hen te trouweloos, te laf....

RADWICH.

Een die oprecht bemind myn Heer, bemind geen ſtraf.

ARMINIUS, *Flavius omhelzende.*

Ik vind myn Broeder nu eerſt weder.

HER-

HERCINIA.

Welk een zeegen

Heeft Flavius deez dag op myn gemoed verkreegen!

Tegen Segestes.

Myn heer, zult gy alleen nu onverbidlyk zyn?

Ach Vader! maak, ei maak, een einde van myn pyn!

FLAVIUS.

Myn Heer, gy hebt aan my te veel gehoor gegeven,
Arminius heeft nooit iets tegen u misdreeven.

GERMANICUS.

Segestes, geef het op, aan uwe Dochters deugd.

AGRIPPINE.

Myn Heer, zoud gy alleen weerhouden deeze vreugd?

SEGESTES, weggaande.

Ik stel haar vry; zy kan, aan wien zy wil, zich geeven.

HERCINIA.

Myn trouw verbind my met Arminius te leeven.

GERMANICUS.

Leef lang, leef vergenoegt, met uwe Gemaalin.

ARMINIUS.

Grootmoedig Vorst, ontfang voor de edele slavin

Dit edele randsoen; deez Schat en Adelaaren,

Zyn, wyl ik nimmer kan uw goedheid evenaaren,

Getuigen van myn wil, en diepe erkenenis.

GERMANICUS.

Ik eifchte u nooit rantsoen. Uw vergenoeging is

My meer dan schatten, en al wat gy my kond schenken.

Wat de Adelaars betreft, 'k zou Romens grootheid kren-

Zo ik die als een gift ontfong uit 's Vyands hand. (ken

Maar nademaal dat gy, als gy uw Vaderland

Verzeek'ren kond, met ons wild handelen van vrede,

Zal ik niet weigeren te hooren na uw reede.

En zo Germanië het Bondgenootschap weêr

Met Rome sluiten wil, gelyk het deê wel eer

Met myn Heer Vader; ik zal Duitschland borge blyven;

Dat Vorst Tiberius 't zal gonstig onderschryven.

AR-

1196876

ARMINIUS,

ARMINIUS.

De Rust myns Vaderlands was steeds myn enig wit,
 Daar voor stelde ik myn bloed en al wat ik bezit!
 Zo Rome Duitschland weêr hersteld, als 't in die tyden
 Geweest is, zie ik 't eind van zo veel bloedigstryden.
 Ontfang van uwe hand, en op uw Vorstlyk woord
 Een vaste Vreede, en zal op uw verzeeking voort
 Onze Afgezanten, met bewilliging der Stenden,
 En Bondgenooten, by u in dit leger zenden.

GERMANICUS.

'k Zal toonen dat my niets zo waard is als myn eer.
 ARMINIUS.

Dat hebt gy deezen dag genoeg getoond myn Heer.

E I N D E.

